

Pregreta in slabo pripravljena: Izkušnje Evropejcev pri življenju s podnebnimi spremembami

Poročilo Evropske agencije za okolje

Evropska agencija za okolje

Kongens Nytorv 6
1050 Kopenhagen K
Danska
Tel. št.: +45 33 36 71 00
Spletišče: eea.europa.eu
Poizvedbe: eea.europa.eu/poizvedbe

Eurofound
Eurofound
Wyattville Road, Loughlinstown, okrožje Dublin
D18 KP65
Irska
Tel. št.: +353 1 2043100
Spletišče: www.eurofound.europa.eu
Poizvedbe: information@eurofound.europa.eu

Pravno obvestilo

Vsebina te publikacije ne odraža nujno uradnih mnenj Evropske komisije ali drugih institucij Evropske unije. Niti Evropska agencija za okolje niti katera koli oseba ali podjetje, ki deluje v imenu Agencije, ni odgovorno za uporabo informacij iz tega poročila.

Obvestilo o brexitu

Izdelki, spletišča in storitve EGP se lahko nanašajo na raziskave, izvedene pred izstopom Združenega kraljestva iz EU. Raziskave in podatki v zvezi z Združenim kraljestvom bodo na splošno pojasnjeni z uporabo terminologije, kot so: 'EU-27 in Združeno kraljestvo' ali 'EGP-32 in Združeno kraljestvo'. Izjeme od tega pristopa bodo pojasnjene v okviru njihove uporabe.

Politika objavljanja

Za varstvo okolja Evropska agencija za okolje podpira le digitalne publikacije. Naših publikacij ne tiskamo.

Obvestilo o avtorskih pravicah

© Evropska agencija za okolje, 2026; © Eurofound, 2026

Publikacija je objavljena pod licenco Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>). To pomeni, da se lahko brez predhodnega dovoljenja brezplačno ponovno uporabi za komercialne ali nekomercialne namene, pod pogojem, da je EGP naveden kot prvotni vir gradiva in da prvotni pomen ali sporočilo vsebine ni izkrivljeno. Za vsako uporabo ali reprodukcijo elementov, ki niso v lasti Evropske agencije za okolje, bo morda treba pridobiti dovoljenje neposredno od zadevnih imetnikov pravic.

Več informacij o Evropski uniji je na voljo na https://european-union.europa.eu/index_sl.

Luksemburg: Urad za publikacije Evropske unije, 2026

ISBN 978-92-9480-755-7

ISSN 1977-8449

doi: 10.2800/6087030

Zasnova pokrova: EGP

Naslovna fotografija: © Prilagojeno iz storitve Adobe Stock

Razporeditev: Eworx/EGP

Vsebina

Zahvale.....	4
Ključna sporočila.....	5
Povzetek.....	6
1 Uvod.....	8
2 Vplivi, povezani s podnebjem, ki so jih zaznali anketiranci.....	10
3 Pomisleki glede prihodnjih podnebnih vplivov.....	13
4 ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam, o katerih so poročali anketiranci.....	14
4.1 Odpornost na ravni gospodinjstev.....	15
4.2 Ukrepi za odpornost, zaznani na področjih anketirancev.....	18
4.3 Razlike med mestnimi in podeželskimi anketiranci.....	20
5 Razlike med skupinami anketirancev.....	23
5.1 Finančna sredstva gospodinjstev.....	23
5.2 Starost.....	26
5.3 Spolnost.....	29
5.4 Lastništvo stanovanj.....	30
5.5 Zdravstveno stanje po lastnem poročanju.....	32
6 Sklepi in priložnosti za ukrepanje.....	37
6.1 Potreba po širokem izvajanju prilagoditvenih rešitev.....	37
6.2 Obravnavanje vročine kot najbolj razširjenega tveganja za zdravje in dobro počutje.....	37
6.3 Spodbujanje odpornosti na ravni gospodinjstev.....	38
6.4 Zaščita ranljivih skupin.....	38
Okrajšave.....	40
Sklici.....	41
Priloga 1 Vprašanja v zvezi z e-raziskavo o življenju in delu v EU za leto 2025, analizirana v poročilu.....	45

Dokument, ki ga je pripravil Pierre Dieumegard za [Eŭropo-Demokratio-Esperanto](#)

Namen tega "začasnega" dokumenta je omogočiti več ljudem v Evropski uniji, da se seznani z dokumenti, ki jih pripravi Evropska unija (in se financirajo z njihovimi davki).

Če prevodov ni, so državljani izključeni iz razprave.

Ta dokument [je obstajal samo v angleščini](#), v datoteki pdf. Iz začetne datoteke smo ustvarili odt-datoteko, ki jo je pripravila programska oprema Libre Office, za strojno prevajanje v druge jezike. Rezultati so zdaj na voljo [v vseh uradnih jezikih](#).

Zaželeno je, da prevajanje pomembnih dokumentov prevzame uprava EU. „Pomembni dokumenti“ niso le zakoni in predpisi, temveč tudi pomembne informacije, potrebne za sprejemanje informiranih odločitev skupaj.

Da bi skupaj razpravljali o naši skupni prihodnosti in omogočili zanesljive prevode, bi bil mednarodni jezik esperanto zelo koristen zaradi svoje preprostosti, pravilnosti in natančnosti.

Kontaktirajte nas:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Zahvale

Evropska agencija za okolje (EEA) in Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound) se želita zahvaliti partnerjem EEA iz Evropskega okoljskega informacijskega in opazovalnega omrežja (države članice EEA), Generalnega direktorata Evropske komisije za pripravljenost in odzivanje na izredne zdravstvene razmere, Regionalnega urada Svetovne zdravstvene organizacije za Evropo, Mednarodne organizacije za migracije in evropskega grozda za podnebje in zdravje za njihove dragocene prispevke.

Ključna sporočila

- To poročilo temelji na spletni anketi, v kateri je sodelovalo več kot 27 000 anketirancev iz 27 evropskih držav, in predstavlja njihove izkušnje s podnebnimi vplivi, njihove pomisleke glede prihodnjih vplivov ter ukrepe za odpornost, ki so jih sprejeli doma in jih opazili v svojih soseskah.
- Več kot 80 % anketirancev je poročalo, da jih je v zadnjih petih letih prizadela vsaj ena težava, povezana s podnebjem (toplota, poplave, požari v naravi, pomanjkanje vode, veter, ugrizi komarjev/klopov). Vročina je bila najpogostejše prijavljena težava: skoraj polovica anketirancev se je počutila prevroče v svojem domu, na delovnem mestu ali v kraju izobraževanja, medtem ko je več kot 60 % anketirancev poročalo, da se počutijo prevroče zunaj svoje soseske.
- Več kot 52 % anketirancev je bilo zelo ali zelo zaskrbljenih zaradi izjemno visokih temperatur v prihodnosti, 48 % pa jih je bilo zelo ali zelo zaskrbljenih zaradi požarov v naravi. Ženske, najmlajši anketiranci (stari od 16 do 29 let) ter anketiranci iz južne in srednje-vzhodne Evrope so skupine, ki jih prihodnji vplivi podnebnih sprememb najbolj skrbijo.
- Eden od petih anketirancev ni imel nobenih gospodinjstvih ukrepov, ki so bili navedeni v raziskavi in so bili zasnovani za zaščito pred ekstremnimi vremenskimi pojavi (npr. senčenje, klimatizacija ali prezračevanje, zaščita pred poplavami, zbiranje deževnice, zavarovanje pred ekstremnimi vremenskimi pojavi, rezervni napajalni sistem in komplet za nujne primere).
- Obstajajo velike regionalne razlike v vplivih na podnebje, ki jih občutijo anketiranci, in ukrepih za odpornost, o katerih se poroča. Podnebne vplive so najbolj občutili anketiranci v južni in srednjevzhodni Evropi. Na regionalni ravni je bila skupina z najnižjim odstotkom anketirancev, ki so poročali o podnebnih vplivih in prisotnosti ukrepov, ki so jih vodili organi in so navedeni v raziskavi, iz severne Evrope.
- več kot 38 % vseh anketirancev je navedlo, da si poleti ne morejo privoščiti ustreznega hlajenja svojega doma; delež anketirancev, ki so imeli finančne težave, se poveča na 66 %.
- Višji odstotek manj premožnih anketirancev, najemnikov ali oseb s slabim zdravjem je poročal o podnebnih vplivih v primerjavi z vsemi drugimi anketiranci. Hkrati je manj anketirancev iz teh skupin poročalo o sprejetju ukrepov za odpornost proti podnebnim spremembam na ravni gospodinjstev ali o izvajanju ukrepov, ki jih vodijo organi, v njihovi soseščini.
- Za zagotavljanje dobrobiti in blaginje evropske družbe v okviru hitro spreminjajočega se podnebja je potrebno široko izvajanje ukrepov za preprečevanje podnebnih vplivov in pripravo nanje, cenovna dostopnost ukrepov za odpornost na ravni gospodinjstev in pravična porazdelitev prilagoditvenih ukrepov, ki jih vodijo organi.

Povzetek

Trenutne podnebne spremembe kot grožnja blaginji in dobremu počutju v Evropi

Podnebne spremembe vse bolj ogrožajo zdravje, dobro počutje in blaginjo evropske družbe. Skrajni dogodki, povezani s podnebjem, kot so vročinski valovi, požari v naravi, poplave ali suše, postajajo z napredovanjem globalnega segrevanja vse pogostejši in intenzivnejši.

Evropski in nacionalni okviri politike poudarjajo nujno potrebo po prilagajanju podnebnim spremembam in učinkovitem obvladovanju podnebnih tveganj za prebivalstvo in gospodarstvo. Vendar ni bilo veliko ocen o tem, v kolikšni meri so bili izvedeni ukrepi za izboljšanje odpornosti EU na podnebne spremembe, zlasti v zvezi s posameznimi gospodinjski.

To poročilo sta skupaj pripravili Evropska agencija za okolje (EEA) in Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound), temelji pa na ugotovitvah spletne ankete. V njem so proučene izkušnje z učinki, povezanimi s podnebjem, ukrepi za odpornost, sprejetimi doma, dožemanje izvedenih lokalnih ukrepov in pomisleki glede prihodnjih učinkov v vzorcu Evropejcev.

Razširjene izkušnje z vplivi, povezanimi s podnebjem, in velika zaskrbljenost glede prihodnosti

Štirje od petih anketirancev so poročali o vsaj enem od naslednjih vprašanj, povezanih s podnebjem, v zadnjih petih letih (2020–2025): neprijetna vročina, poplave, požari v naravi, pomanjkanje vode, poškodbe zaradi vetra ali pogostejši ugrizi žuželk. Številni anketiranci so izrazili tudi pomisleke glede prihodnjih vplivov na podnebje, pri čemer so vročinski in gozdni požari zelo zaskrbljujoči za približno polovico od njih. Dejstvo, da je visok odstotek anketirancev poročal o preteklih vplivih in pomislekih v prihodnosti, kaže, da je treba storiti več za prilagajanje podnebnim spremembam.

Znaki nezadostne pripravljenosti na ravni gospodinjstev v Evropi

V raziskavi so bili proučeni ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam v domovih anketirancev. Več kot polovica anketirancev ni poročala, da je sprejela nobenega od ukrepov za zaščito pred podnebnimi vplivi, navedenih v raziskavi. Nekaj več kot 22 % anketirancev doma ni imelo nobenega od navedenih ukrepov. Ukrepi proti toploti, o kateri se najpogosteje poroča, vključujejo senčenje (o katerem je poročalo 49 % anketirancev), izolacijo strehe/stene (48 %) ter klimatizacijo ali prezračevanje (32 %).

Več kot 40% anketirancev je poročalo, da imajo zavarovanje doma, ki krije ekstremne vremenske dogodke. Veliko nižji odstotek anketirancev je pripravil komplete za nujne primere (14 %) ali zagotovil dostop do rezervnega vira energije (8 %). Da bi se evropska družba ustrezno prilagodila, morajo gospodinjstva postati odpornejša, in sicer z večjo ozaveščenostjo o ukrepih na domu, dostopom do njih in njihovo večjo cenovno dostopnostjo.

Neinfrastrukturni značaj lokalnih prilagoditvenih ukrepov

Najpogostejše sporočeni lokalni ukrepi, ki so jih opredelili anketiranci, so bili opozorila ali alarmi zaradi ekstremnih vremenskih razmer (izkušenih 57 %), kampanje ozaveščanja o tveganjih in ukrepih, ki jih je treba sprejeti v primeru ekstremnih vremenskih razmer (43 %), ter omejitve uporabe vode v sušnih obdobjih (42 %). Na splošno je 36 % anketirancev poročalo, da so opazili sajenje dreves ali izboljšanje dostopa do zelenih površin na svojem območju.

Lokalni ukrepi za preprečevanje poplav in zagotavljanje hladilnih centrov niso bili sporočeni kot splošno opaženi. Ta pregled prilagoditvenih ukrepov, ki jih vodijo organi in temeljijo na mnenju anketirancev, kaže na potrebo po ukrepih za prilagajanje podnebnim spremembam, ki bi bolj temeljili na infrastrukturi in bi spremljali ukrepe, usmerjene v vedenje.

Neenaki učinki in neenaka odpornost

Nekateri vplivi na podnebje, o katerih so poročali anketiranci, so nesorazmerno vplivali na nekatere skupine. Na primer, štirikrat več anketirancev iz gospodinjstev z najnižjimi finančnimi sredstvi je imelo težave z dostopom do varne in čiste vode (15 % v primerjavi s 4 %). Prav tako so požari v naravi in z njimi povezan dim prizadeli dvakrat več ljudi kot anketiranci iz gospodinjstev z najvišjimi finančnimi sredstvi (11 % v primerjavi s 5 %). Dve tretjini tistih, ki so imeli težave z zaključkom, poleti niso mogli ustrezno ohladiti svojega doma, v primerjavi z nekaj več kot 9% tistih, ki so imeli zaključke, se srečujejo zelo enostavno ali enostavno.

Najmlajši anketiranci in ženske so se pojavili kot skupine, ki jih najbolj skrbijo prihodnji vplivi na podnebje. Medtem je bilo za najemnike v primerjavi z lastniki stanovanj manj verjetno, da bodo imeli doma vzpostavljene ukrepe za odpornost. Nazadnje, anketiranci s samoocenjenim slabim zdravjem so za vse vplive poročali, da nanje bolj vplivajo podnebni vplivi, hkrati pa je manj verjetno, da bodo ukrepi za odpornost vzpostavljeni doma, kot pa anketiranci s samoocenjenim dobrim zdravjem.

Za zagotovitev socialne pravičnosti pri odpornosti proti podnebnim spremembam je bistveno oblikovati strategije prilagajanja, ki bodo zaščitile vse ljudi, zlasti najranljivejše skupine.

O raziskavi

Poročilo temelji na podatkih, zbranih z letno [e-raziskavo Eurofounda o življenju in delu v EU](#). Leta 2025 je raziskava vključevala sklop vprašanj o vplivih na podnebje, ki so se čutili v preteklosti, pomislekih glede prihodnjih ukrepov in ukrepov za odpornost. Analiza odgovorov na ta vprašanja v tem poročilu je del dejavnosti [evropskega observatorija za podnebje in zdravje](#) v podporo evropskim politikam prilagajanja podnebnim spremembam s poudarkom na zdravju in dobrem počutju.

Na spletno anketo je odgovorilo 27.000 ljudi iz 27 evropskih držav. Vendar vzorec ni v celoti reprezentativen za evropsko prebivalstvo (glej okvir 1.1). Za reševanje tega vprašanja so bile uvedene uteži po stratifikaciji, da bi se odražala porazdelitev ključnih demografskih dejavnikov, kot so spol, starost, izobrazba in stopnja urbanizacije, med splošnim prebivalstvom. Kljub temu rezultatov ni mogoče posplošiti na celotno evropsko prebivalstvo, ugotovitve pa se nanašajo le na anketirance.

Kljub temu ugotovitve zagotavljajo dragocen vpogled v izkušnje in stališča anketirancev ter lahko prispevajo k razumevanju vprašanj, povezanih s podnebjem, in prilagoditvenih vedenj.

1 Uvod

V skladu z evropsko oceno podnebnih tveganj (EUCRA) v Evropi že obstaja več kritičnih podnebnih tveganj za zdravje ljudi, grajeno okolje, infrastrukturo in ekosisteme. Če se zdaj ne bodo sprejeli odločni ukrepi, bi lahko večina ugotovljenih podnebnih tveganj do konca tega stoletja dosegla kritične ali katastrofalne ravni (EEA, 2024a). Obvladovanje sedanjih in prihodnjih podnebnih tveganj je v politiki EU priznано kot bistveno za ohranjanje blaginje Evrope in kakovosti življenja njenih prebivalcev (Evropska komisija, 2021; Evropska komisija, 2024).

Stališča evropskih državljanov o podnebnih spremembah se redno ocenjujejo z raziskavami, kot sta dvoletna raziskava Eurobarometer o podnebnih spremembah (npr. Evropska komisija, 2025a) in letna podnebna raziskava Evropske investicijske banke (EIB) (npr. EIB, 2024). To skupno poročilo EEA/Eurofound zagotavlja dodaten vidik tega znanja s predstavitvijo ugotovitev spletne ankete z več kot 27 000 udeleženci iz 27 držav članic EU (glej okvir 1.1).

Natančneje, to poročilo zagotavlja vpogled v vrste vplivov, povezanih s podnebjem, ki so jih anketiranci doživeli osebno ali so jim bili priča tam, kjer živijo. Predstavljena so tudi njihova vprašanja, povezana s podnebjem, za prihodnost. Najpomembneje je, da poročilo ponuja prvi vseevropski pregled zaznanega izvajanja ukrepov za odpornost proti podnebnim spremembam – tako tistih, o katerih so poročali anketiranci na ravni gospodinjstev, kot tudi njihovih opažanj o ukrepih, ki so jih izvedli organi. Ker pa temelji na podatkih, ki so jih sporočili sami, in vtisih anketirancev, bi ga bilo treba obravnavati kot lakmusov test in ne kot sistematičen popis prizadevanj za prilagajanje.

Predvideno je, da bo ta posnetek dojemanja kolektivne odpornosti EU na spreminjajoče se podnebje pripomogel k usmerjanju prizadevanj v okviru nedavnega in tekočega razvoja politik, kot sta strategija za evropsko unijo pripravljenosti (EK, 2025b) in prihodnji integrirani okvir za evropsko odpornost proti podnebnim spremembam in obvladovanje tveganj. Razčlenitev rezultatov glede na geografsko območje in socialno-ekonomsko skupino omogoča razumevanje, kateri kraji in ljudje so najbolj ogroženi in zahtevajo najnujnejše ukrepe.

Polje 1.1

O raziskavi

Eurofound od leta 2020 izvaja obsežno letno e-raziskavo Življenje in delo v EU. Prvotno je bil zasnovan za oceno vpliva pandemije COVID-19 na življenjske in delovne razmere ljudi po vsej Evropski uniji (EU). Od leta 2022 se je tematsko področje uporabe e-raziskave razširilo, da bi se izmerile dolgoročne posledice pandemije, vojne v Ukrajini in naraščajočih življenjskih stroškov.

Raziskava iz leta 2025 je bila osredotočena na podnebje in okolje. Vključevala je vprašanja o izkušnjah ljudi s podnebnimi vplivi, pomislekih glede prihodnjih tveganj in ukrepov za odpornost, ki so jih sprejeli anketiranci ali so bili opaženi na njihovem območju.

E-raziskava uporablja pristop vzorčenja brez verjetnosti, ki temelji predvsem na spletnem zaposlovanju s ciljno usmerjenimi oglasi v družbenih medijih, dopolnjenim z vzorčenjem snežne kepe. Nastali vzorec ni reprezentativen za splošno populacijo. Poleg tega so anketiranci iz prejšnjih krogov anket vabljeni k sodelovanju v naslednjih valovih. Zato se odbor redno posodablja, vendar ni reprezentativen.

Za izboljšanje reprezentativnosti raziskave je bilo uporabljeno ponderiranje po stratifikaciji, da bi se vzorec uskladil z demografsko sestavo prebivalstva EU-27 in vsake posamezne države članice. Leta 2025 so utežni faktorji temeljili na spolu, starosti, stopnji izobrazbe in regiji.

V elektronski anketi so bili med 1. aprilom in 4. junijem 2025 zbrani odgovori približno 27 000 udeležencev iz 27 držav članic EU. Od tega jih je 16 500 odgovarjalo na okrogle mize, 10 500 pa jih je bilo na novo zaposlenih prek kanalov družbenih medijev (vključno z oglasi na Instagramu in Facebooku ter organskimi objavami). Določen je bil minimalni cilj 500 anketirancev na državo, ki ga je dosegla večina držav članic, razen Cipra, Luksemburga in Malte. Štirinajst držav je imelo vzorce, ki so presegali 1 000 anketirancev.

V raziskavi so bile zbrane informacije o značilnostih anketirancev (starost, spol, trajanje zaposlitve, enostavnost preživljanja, samoocena zdravja, tip gospodinjstva ter geografska lokacija in stopnja urbanizacije). Te informacije so omogočile primerjavo odgovorov med različnimi skupinami. Poročilo vsebuje opisne statistične podatke. Vendar so bile izvedene tudi regresijske analize, da bi se preverilo, ali so bile razlike statistično pomembne in veljavne po kontroli drugih značilnosti anketirancev. V tej publikaciji so navedeni samo rezultati, potrjeni na ta način.

Pristop vzorčenja brez verjetnosti pomeni, da se opisni statistični podatki kljub demografskemu ponderju ne bi smeli obravnavati kot natančne točkovne ocene za celotno prebivalstvo EU. Vendar so ugotovljena razmerja, mehanizmi in trendi statistično veljavni in prenosljivi.

Več informacij o anketi je na voljo [tukaj](#).

2 Vplivi, povezani s podnebjem, ki so jih zaznali anketiranci

Anketiranci so bili vprašani, katere izbrane podnebne vplive ⁽¹⁾ so imeli v zadnjih petih letih (glej Prilogo 1). Odzivi zajemajo dožemanje udeležencev in lahko vključujejo vplive z več vzroki, ki jih ni mogoče pripisati izključno podnebnim spremembam. Ob upoštevanju tega pridržka je 80,5 % anketirancev poročalo, da so imeli vsaj en učinek od tistih, navedenih v raziskavi, kot je prikazano na sliki 2.1. V geografskem smislu so bili anketiranci iz južne in srednje-vzhodne Evrope skupine z najvišjim odstotkom ljudi, ki so poročali o vsaj enem vplivu na podnebje, in sicer 86,1 % oziroma 85,3 %.

Te ugotovitve so skladne z rezultati zadnje raziskave EIB, v kateri je 80 % anketirancev iz EU navedlo, da so v zadnjih petih letih doživeli vsaj en ekstremni vremenski dogodek (EIB, 2024). Visok odstotek anketirancev iz južne Evrope, ki so jih prizadeli različni podnebni vplivi, odraža tudi ugotovitve posebne raziskave Eurobarometer o podnebnih spremembah za leto 2025 (EK, 2025a). Poleg tega podpira poudarek EUCRA (EGP, 2024a) na ključni nujnosti obravnavanja podnebnih tveganj v tej regiji.

Toplota je bila glavni vpliv, povezan s podnebjem, s katerim so se srečali anketiranci. V zadnjih petih letih se je 49,7 % anketirancev počutilo prevroče doma, 46,8 % na delovnem mestu ali v kraju izobraževanja in 60,7 % zunaj svoje soseske. To kaže, da je ključni način za zmanjšanje vplivov toplote na zdravje, dobro počutje in produktivnost ljudi zagotavljanje, da so stavbe EU ter širše življenjsko in delovno okolje odporni na toploto (Martinez idr., 2025; Evropska agencija za okolje, 2022a).

Na splošno je 34 % anketirancev poročalo o zaznanem povečanju ugrizov komarjev ali klopotov v zadnjih petih letih. Na številčnost vektorjev, dolžino sezone ugriza in verjetnost prenosa bolezni vpliva spreminjajoče se podnebje (EEA, 2022a). Odstotek tistih, ki so doživeli več ugrizov, je bil največji v južni in srednjevzhodni Evropi (slika 2.1), vključno s Ciprom (60,9 %), Grčijo (59,0 %) in Hrvaško (57,7 %).

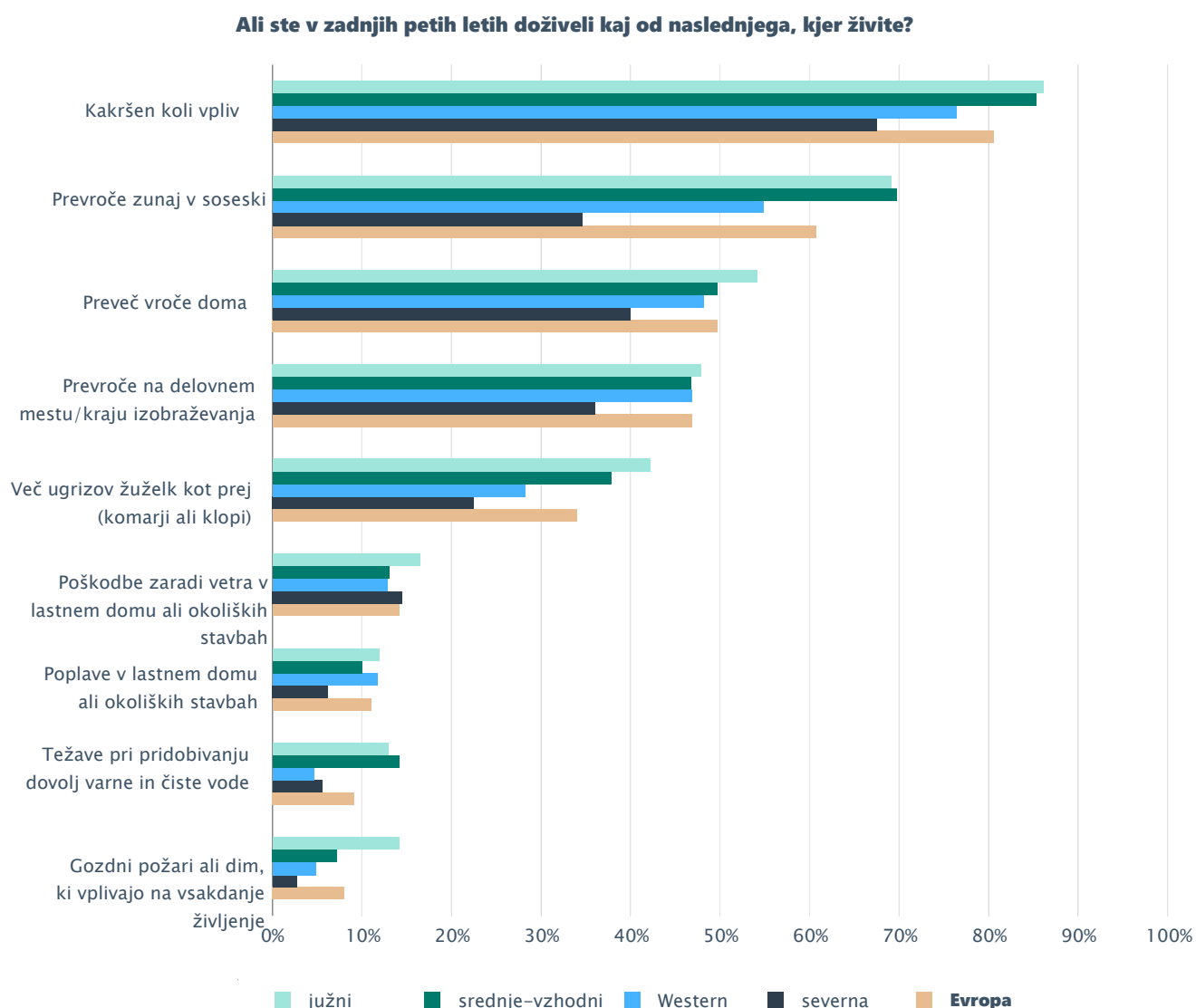
To je zaskrbljujoče z vidika javnega zdravja, saj je v teh državah potrjena prisotnost invazivnih komarjev vrste *Aedes* (ECDC, 2025), ki lahko prenašajo dengo, ziko in čikungunjo. Imajo tudi avtohtone komarje *Culex pipiens* (ECDC, 2023), ki lahko širijo mrzlico Zahodnega Nila.

V zadnjih petih letih je 14,1 % anketirancev utrpelo škodo zaradi vetra na domovih ali stavbah v bližini. Poleg tega je približno desetina anketirancev izkusila vse druge vplive na podnebje (glej sliko 2.1).

Med državami so bile precejšnje razlike v deležu anketirancev, ki so doživeli učinke. Izkušnje s škodo zaradi vetra na domovih ali stavbah anketirancev v bližini so bile na primer najbolj razširjene na Irskem (43,3 % anketirancev), pa tudi na Hrvaškem (29,4 %) in Madžarskem (26,6 %).

1 Seznam podnebnih vplivov, vključenih v raziskavo, ni izčrpen. Pripravila sta ga Eurofound in Evropska agencija za okolje v sodelovanju s partnerskimi organizacijami Evropskega observatorija za podnebje in zdravje. Seznam je temeljil na priznanih tveganjih za blaginjo in dobro počutje evropskega prebivalstva, povezanih s podnebnimi spremembami (EEA, 2024a; EEA, 2025c). Pri končnem izboru postavk, ki jih je treba vključiti, se je upoštevala dolžina ankete.

Slika 2.1 Odstotek anketirancev, ki so imeli podnebne vplive na svojem območju, po evropskih regijah

Opombe: Geografske skupine, uporabljene v tem in naslednjih grafikonih, so naslednje: srednjevzhodna Evropa (Bolgarija, Češka, Madžarska, Poljska, Romunija in Slovaška); severna Evropa (Danska, Estonija, Finska, Irska, Latvija, Litva in Švedska); južna Evropa (Ciper, Hrvaška, Grčija, Italija, Malta, Črna gora, Portugalska, Slovenija in Španija); zahodna Evropa (Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska in Švica). Ugotovitve ankete za posamezne države so na voljo v [interaktivnem pregledovalniku](#).

Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi Eurofounda, 2025.

Požare v naravi in njihov dim so najpogostejše doživeli anketiranci iz Grčije (41,1 %), Portugalske (35,2 %) in Cipra (20,3 %), v primerjavi s povprečjem 8 % po vsej Evropi. Odstotek anketirancev, ki so v zadnjih petih letih doživeli poplave, je odražal vzorec obsežnih poplav v tem času. Na primer, veliko večji odstotek anketirancev v Avstriji (25,9 %) in Sloveniji (19,1 %) je poročal o poplavah, kot je skupno evropsko povprečje, ki znaša 11 %.

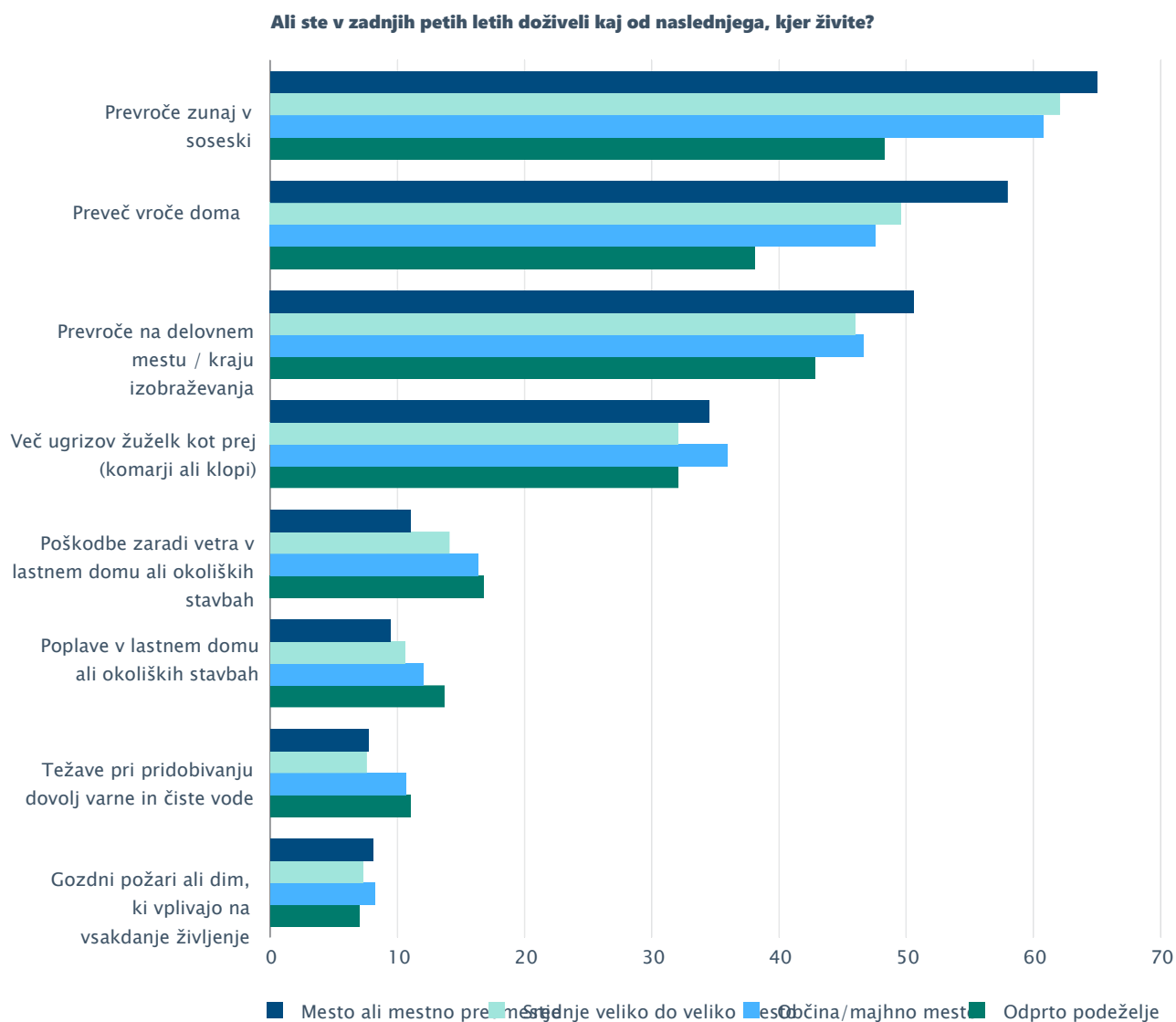
Vplivi, povezani s podnebjem, so se čutili različno, odvisno od tega, ali so anketiranci živeli v mestnem ali podeželskem okolju. Delež anketirancev, ki se soočajo s toploto,

2 Vplivi, povezani s podnebjem, ki so jih zaznali anketiranci

tako v zaprtih prostorih kot na prostem, se je povečal z naraščajočo stopnjo urbanizacije (slika 2.2).

Nasprotno pa je bilo v bolj urbaniziranih okoljih manj anketirancev, ki so poročali, da so jih prizadeli veter, poplave ali težave z dostopom do vode. To lahko odraža višjo raven zaščite pred poplavami v mestih v primerjavi z manj gosto poseljenimi območji ali kaže na dober dostop do infrastrukture, kot je javna oskrba z vodo, v mestih.

Slika 2.2 Odstotek anketirancev, ki so imeli podnebne vplive na svojem območju, po stopnji urbanizacije po lastnem poročanju.

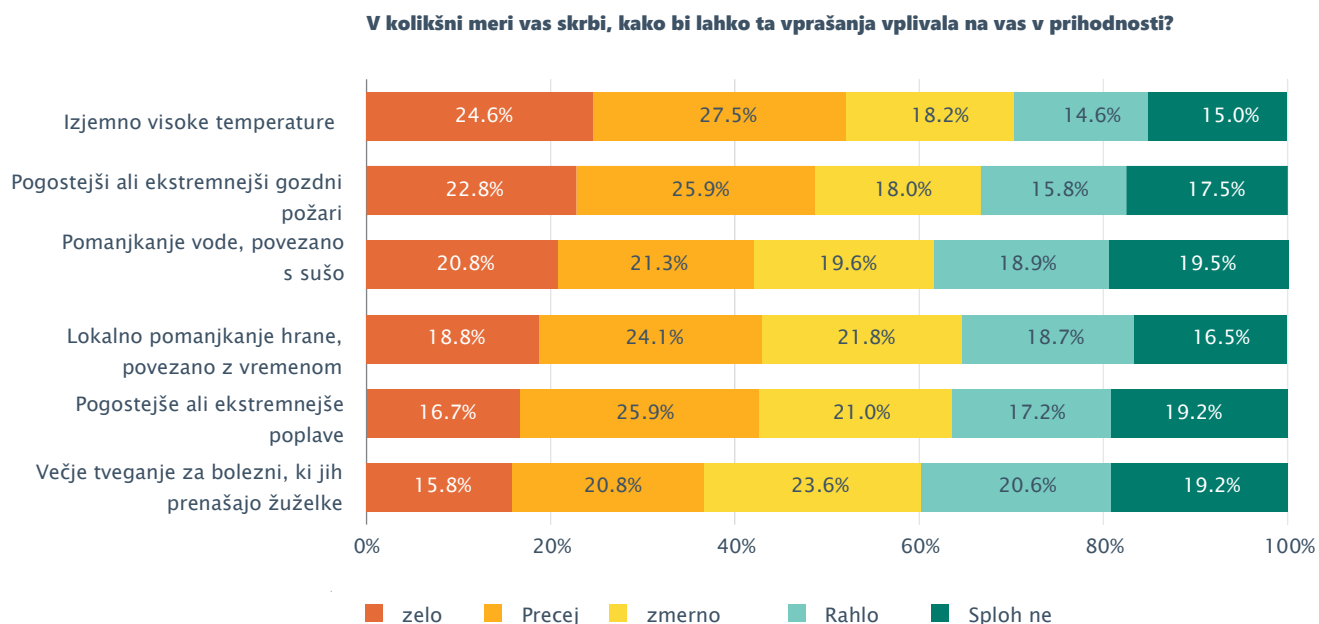

3 Pomisleki glede prihodnjih podnebnih vplivov

Več kot polovica anketirancev (52,1 %) je bila zelo zaskrbljena ali zelo zaskrbljena zaradi izjemno visokih temperatur, ki bodo v prihodnosti motile vsakdanje življenje in dobro počutje. Drugo najbolj zaskrbljujoče vprašanje za anketirance so bili pogostejši ali hujši gozdni požari; 48,7 % jih je navedlo, da so zelo ali zelo zaskrbljujoče. To potrjuje EUCRA, ki je ugotovila, da vročina in požari v naravi spadajo med najresnejša tveganja za zdravje ljudi in zahtevajo najnujnejše ukrepe (EEA, 2024a).

Podobno število anketirancev (med 42 % in 43 %) je bilo zelo ali precej zaskrbljenih zaradi zmanjšane dostopnosti lokalne/sezonske hrane ali varne vode ter pogostejših ali hujših poplav. Večja verjetnost bolezni zaradi ugrizov komarjev ali klopi je bila za anketirance najmanj zaskrbljujoča (slika 3.1).

Slika 3.1 Odstotek vprašanih, ki jih skrbijo prihodnji vplivi na podnebje

Opomba: Ugotovitve ankete za posamezne države so na voljo v [interaktivnem pregledovalniku](#).

Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi Eurofounda, 2025.

Obstaja jasna geografska razlika v stopnji zaskrbljenosti za vse nevarnosti. Dvakrat več anketirancev v južni Evropi kot v severni Evropi je bilo zelo ali precej zaskrbljenih zaradi prihodnjih visokih temperatur (61 % v primerjavi z 29,9 %), bolj skrajnih ali pogostejših poplav (50,2 % v primerjavi s 25,3 %) in bolj skrajnih ali pogostejših gozdnih požarov (58,8 % v primerjavi z 29,9 %).

V primerjavi s tistimi iz severne Evrope (45,1 % v primerjavi z 29,1 %), dostopom do vode za vsakodnevno uporabo (54,3 % v primerjavi s 23,2 %) in dostopom do hrane (53,1 % v primerjavi z 29,9 %) je bil večji delež anketirancev iz srednje in vzhodne Evrope zelo ali precej zaskrbljen zaradi možnosti okužbe s klopi ali komarji.

Oglejte si [interaktivni pregledovalnik](#) za podrobno razčlenitev odgovorov za posamezne države.

4 ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam, o katerih so poročali anketiranci

Čeprav imajo EU in posamezne države članice trden okvir politike za podporo prilagajanju podnebnim spremembam, so informacije o izvedenih ukrepih in njihovi učinkovitosti omejene. To ovira popolno razumevanje napredka Evrope pri doseganju odpornosti proti podnebnim spremembam (EEA, 2025a).

Rezultati ankete, predstavljeni v tem poglavju, pomagajo osvetliti raven izvajanja ukrepov za odpornost proti podnebnim spremembam po vsej Evropi. Anketiranci so bili pozvani, naj potrdijo, ali so bili za njihovo gospodinjstvo vzpostavljeni nekateri ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam, in odgovorijo na vprašanja o ukrepih, ki jih vodijo organi in prispevajo k odpornosti proti podnebnim spremembam, ki so jih videli na svojem območju ⁽²⁾ (tabela 1.1). Navedeni ukrepi so vključevali pobude, ki temeljijo na infrastrukturi (potrebni so fizični intervencijski ukrepi), in pobude, ki ne temeljijo na infrastrukturi.

Navedene ukrepe za odpornost proti podnebnim spremembam je mogoče uskladiti z različnimi fazami cikla kriznega upravljanja:

- preprečevanje (čim večje zmanjšanje posledic krize ali nesreče pred dogodkom);
- pripravljenost (načrtovanje odziva);
- odziv (ukrepi med krizo ali nesrečo za zmanjšanje njenega vpliva);
- okrevanje (vrnitev k stanju pred krizo ali nesrečo) (EEA, 2017; Evropska komisija, 2025c).

Preglednica 1.1 Ukrepi za odpornost, vključeni v raziskavo

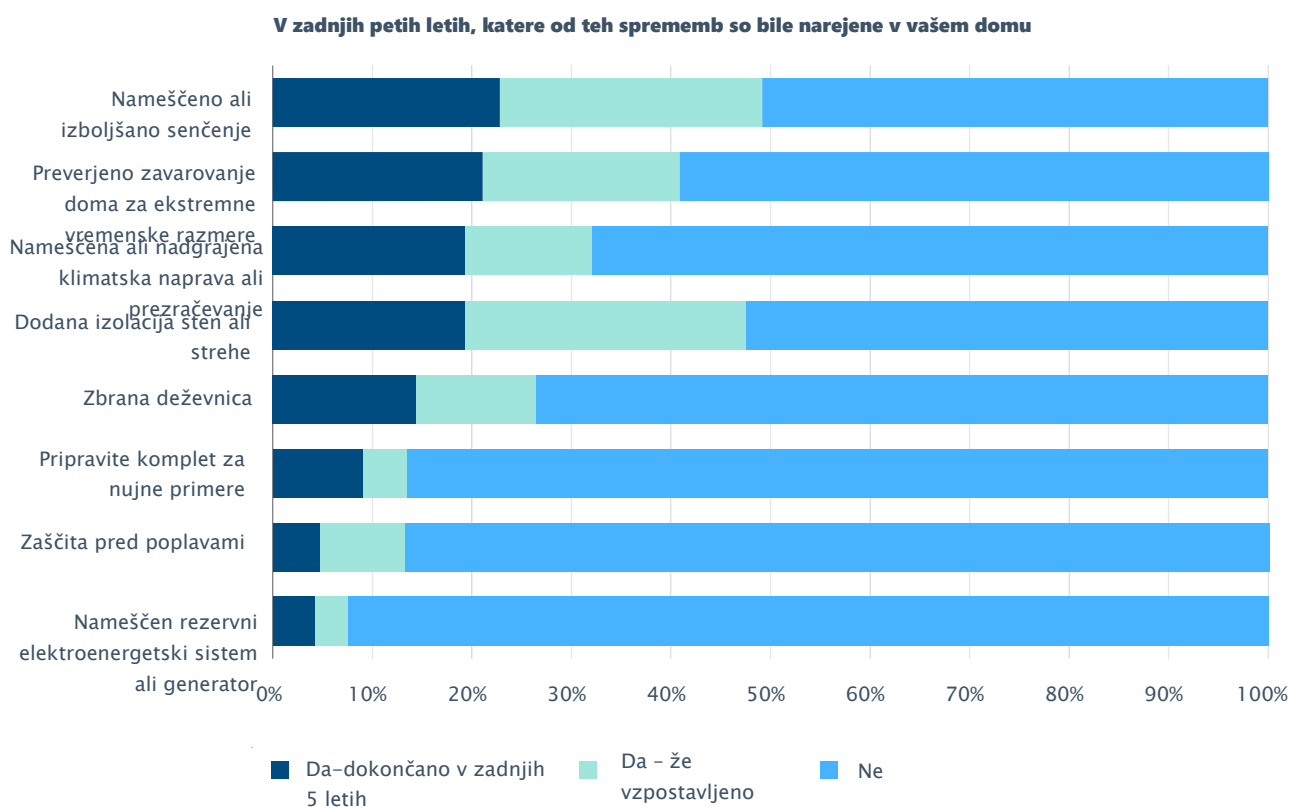
Ukrep za odpornost proti podnebnim spremembam		Infrastruktura temelji?	Faza cikla kriznega upravljanja
Na ravni gospodinjstva	Izolacija sten ali strehe	Da	Pripravljenost
	Klimatizacija ali prezračevanje	Da	Pripravljenost
	Senčenje	Da	Pripravljenost
	Zaščita pred poplavami	Da	Pripravljenost
	Zbiranje deževnice	Da	Pripravljenost
	Rezervni napajalni sistem ali generator	Da	Pripravljenost
	Komplet za nujne primere	Ne	Pripravljenost/odziv
	Zavarovanje doma, ki krije ekstremne vremenske dogodke	Ne	Pripravljenost/okrevanje
Organ vodi	Opozorila ali alarmi za ekstremne vremenske pojave	Ne	Pripravljenost
	Kampanje ozaveščanja o tveganjih in ukrepih, ki jih je treba sprejeti v primeru ekstremnih vremenskih razmer	Ne	Pripravljenost
	Več posajenih dreves ali boljši dostop do zelenih površin	Da	Preprečevanje
	Zagotavljanje hladilnih centrov	Da	Pripravljenost
	Spremembe urnikov dela/izobraževanja, da bi se izognili dejavnostim v najbolj vročih urah ali dneh	Ne	Pripravljenost/odziv
	Preprečevanje poplav	Da	Preprečevanje
	Omejitev uporabe vode med sušo	Ne	Pripravljenost/odziv
	Nadzorni ukrepi za komarje	Ne	Preprečevanje
Opomba: Za natančno ubeseditev vprašanj v zvezi z ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam glej Prilogo 1.			
Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi Eurofounda, 2025.			
(2) Izraz „vaše področje“ v raziskavi ni bil podrobneje opredeljen in je ostal odprt za razlago.			

2 Izraz „vaše področje“ v raziskavi ni bil podrobneje opredeljen in je ostal odprt za razlago.

4.1 Odpornost na ravni gospodinjstev

Medtem ko je 77,9 % anketirancev imelo doma vsaj enega od ukrepov za odpornost proti podnebnim spremembam, navedenih v raziskavi, nobeden od ukrepov ni bil vzpostavljen v več kot polovici domov anketirancev (slika 4.1). Nekateri ukrepi (npr. zaščita pred poplavami) morda niso pomembni za okolja, kjer ni posebnih nevarnosti. Vendar je majhen odstotek anketirancev imel vzpostavljene bolj splošne ukrepe (npr. komplet za nujne primere ali rezervni vir energije). Rezultati na splošno kažejo na splošno premajhno pripravljenost na podnebne nevarnosti in druge krize na ravni gospodinjstev po vsej Evropi.

Slika 4.1 Odstotek anketirancev z ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam doma

Opomba: Ugotovitve raziskave za posamezne države so na voljo v interaktivnem prikazu r.
 Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi Eurofounda, 2025.

4 ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam, o katerih so poročali anketiranci

Dva od ukrepov, ki se najpogosteje izvajajo doma, sta namenjena obravnavanju toplote. Najpogostejši ukrep v domovih je bilo izboljšano senčenje; 49,2 % anketirancev je poročalo, da so to uvedli. Gre za razmeroma cenovno dostopen prilagoditveni ukrep, tako notranje kot zunanje senčenje pa sta učinkovita pri zniževanju notranjih temperatur stavb (Martinez idr., 2025).

Drugi najbolj priljubljen ukrep je bila izolacija streh in sten (47,6 %). V dobro zasnovanih stavbah lahko to zmanjša pregrevanje, v stavbah brez ustreznega prezračevanja, senčenja ali toplotne mase pa lahko pregrevanje poslabša (Martinez idr., 2025); zato je učinkovitost tega ukrepa odvisna od njegovega okvira. V evropski raziskavi o dohodku in življenjskih pogojih iz leta 2023 je na primer le 24,2 % anketirancev iz 16 evropskih držav menilo, da hladilni sistem in toplotna izolacija njihovih stanovanj poleti zadostujeta za ustrezno hlajenje stanovanja (Eurostat, 2023).

Na splošno je 32,1 % anketirancev poročalo, da so namestili ali nadgradili klimatsko napravo ali prezračevanje. Medtem ko so klimatske naprave lahko učinkovite pri varovanju zdravja, zlasti za ranljive posameznike, je obsežna uporaba klimatskih naprav primer neustreznega prilagajanja. To povzroča težave, povezane s koničnim povpraševanjem po električni energiji, toplota, proizvedena z opremo, pa lahko prispeva k učinkom mestnega toplotnega otoka (EEA, 2022c).

Poleg tega mehansko hlajenje – klimatizacija, aktivno prezračevanje ali uporaba ventilatorjev – zahteva vnaprejšnje naložbe in porabo električne energije ter tako ustvarja dodatne stroške za gospodinjstva. To lahko ljudem prepreči namestitev ali uporabo takih ukrepov.

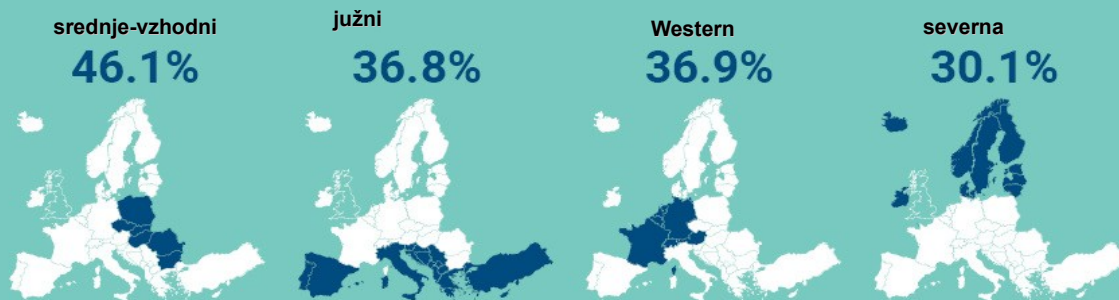
Na vprašanje, ali si lahko privoščijo, da se njihova hiša poleti ustrezno ohladi, je 38,2% anketirancev odgovorilo negativno. Največji delež anketirancev, ki si poleti niso mogli privoščiti, da bi ohranili svoj dom hladen, je bil ugotovljen v srednji in vzhodni Evropi (46,1 %) v primerjavi s 30,1 % v severni Evropi (slika 4.2).

Slika 4.2 Odstotek anketirancev, katerih gospodinjstva si poleti ne morejo privoščiti ustreznega hlajenja doma

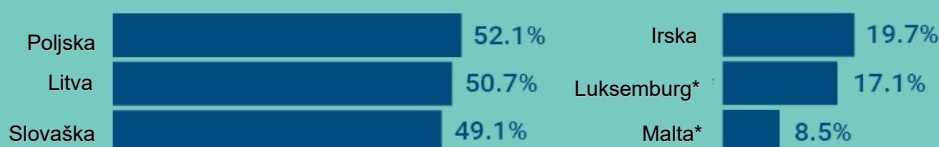
Si lahko privoščite, da bo vaša hiša poleti dovolj hladna?

Odstotek anketirancev, katerih gospodinjstva si poleti ne morejo privoščiti ustreznega hlajenja doma

Odstotek anketirancev po regijah

Države z najvišjim odstotkom in države z najnižjim odstotkom

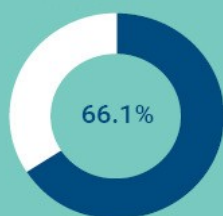

Odstotek anketirancev glede na finančna sredstva, trajanje zaposlitve, starost in sestavo gospodinjstva

Enostavnost, da se konci izplačujejo

ali velike težave

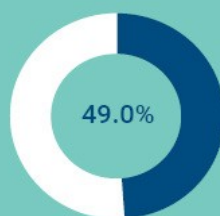

Preprosto ali zelo enostavno

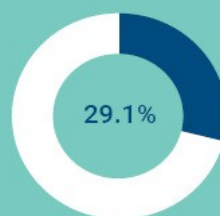

Lastništvo doma

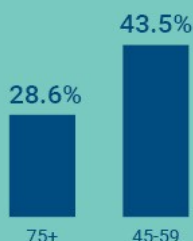
Najemnik

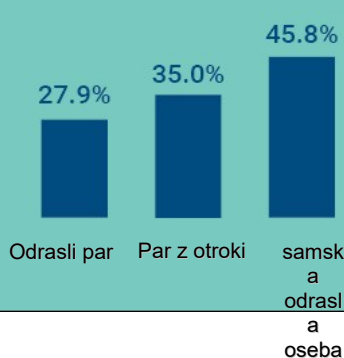
Lastnik

Starost

Sestava gospodinjstva

* Nizka zanesljivost zaradi majhne velikosti vzorca

Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi Eurofounda, 2025.

4 ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam, o katerih so poročali anketiranci

Na splošno je 40,8% anketirancev poročalo, da imajo zavarovanje za dom v ekstremnih vremenskih razmerah. Med državami so bile precejšnje razlike glede števila anketirancev, ki so poročali o zavarovanju za dom v ekstremnih vremenskih razmerah. Na Švedskem ga je imelo 17,4 % anketirancev v primerjavi s 70,1 % v Luksemburgu.

Različni zavarovalni sistemi, vzpostavljeni v vsaki državi, vplivajo na razpoložljivost in cenovno dostopnost zavarovanja. Po podatkih Evropskega organa za zavarovanja in poklicne pokojnine (2024) so imele Grčija, Italija in Romunija najvišje ocene vrzeli v zaščiti za naravne nesreče zaradi kombinacije nevarnosti in nizke penetracije zavarovanja. Ugotovljeno je bilo, da je poplavno zavarovanje še posebej nedostopno na območjih z visokim tveganjem na Poljskem in Portugalskem, ki jima sledi več regij na Hrvaškem, v Nemčiji in baltskih državah (Tesselaar idr., 2020). Rezultati Eurofoundove raziskave (2025), navedeni tukaj, do neke mere odražajo te vzorce (glej interaktivni pregledovalnik). Vendar jih je treba obravnavati previdno, ker vzorec raziskave ni bil reprezentativen in so anketiranci sami poročali o informacijah. Poleg tega je lahko zavarovalno kritje po lastnem poročanju predmet pristranskosti pri odpoklicu, saj se anketiranci morda ne spomnijo natančno ali ne razumejo posebnih pogojev svojih politik v zvezi z zaščito pred ekstremnimi vremenskimi pojavi.

Več kot četrtina anketirancev je dejala, da zbirajo deževnico doma za uporabo v sušnih obdobjih. V nekaterih državah, kot so Belgija, Češka in Slovenija, je imelo več kot 40 % anketirancev vzpostavljen sistem zbiranja deževnice. Precejšnje število anketirancev je poročalo, da so v preteklih petih letih namestili sisteme za zbiranje deževnice (npr. 26,7 % anketirancev na Češkem ter skoraj četrtina anketirancev v Estoniji in na Slovaškem).

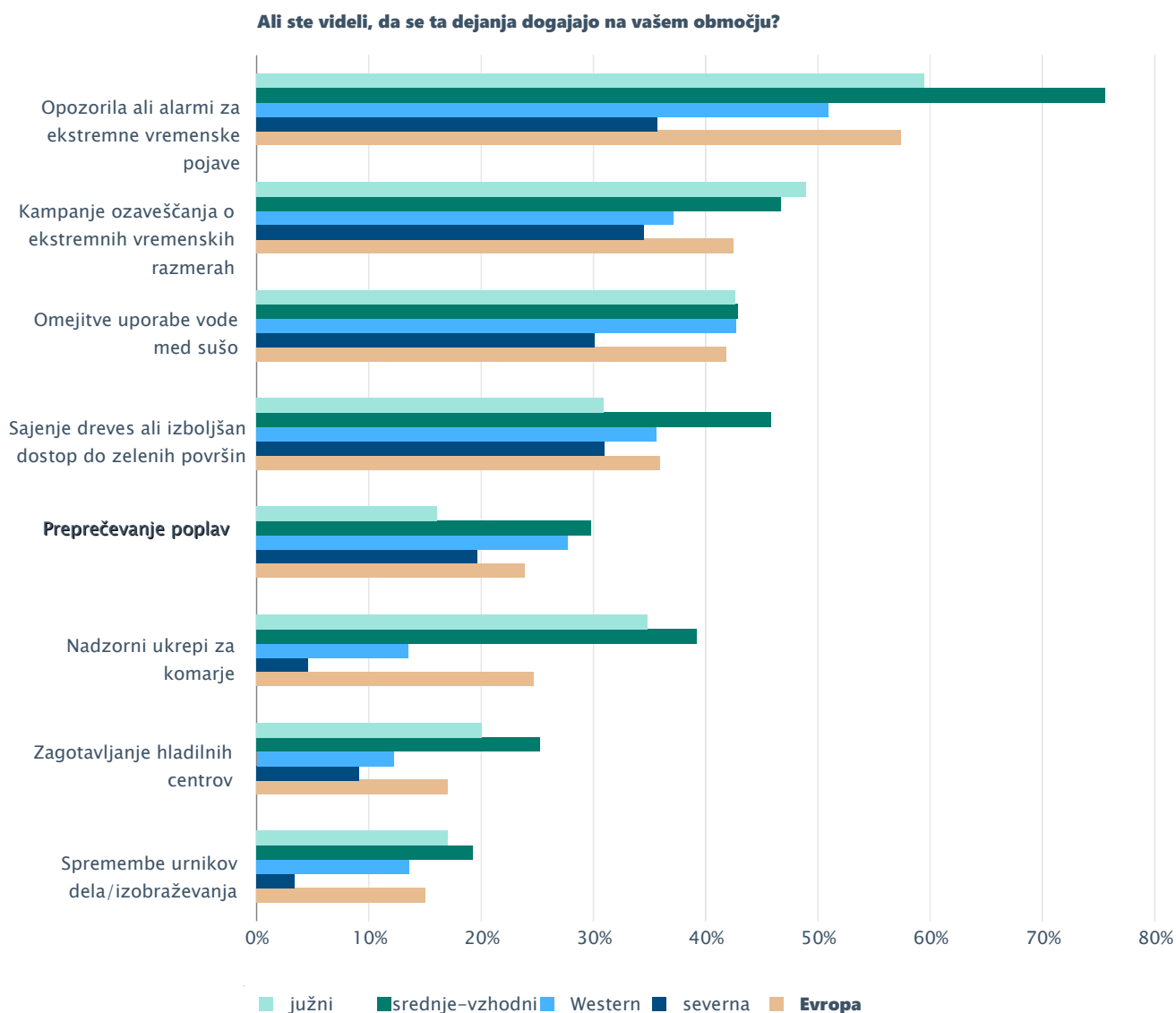
Med ukrepi, o katerih se je najmanj poročalo, je bila zaščita pred poplavami; le 13,2 % anketirancev je poročalo, da imajo vzpostavljene ukrepe. Zaščita pred poplavami na ravni nepremičnine se uporablja samo na območjih, ki so lahko izpostavljena poplavam, ter zahteva znatne naložbe in strukturne spremembe stanovanja.

Vendar pa je priprava kompleta za nujne primere preprost ukrep, ki ga je relativno poceni izvajati. Kljub temu so bili kompleti vzpostavljeni le v 13,5 % gospodinjstev anketirancev. Na Danskem, v Estoniji in na Švedskem je v zadnjih petih letih ta ukrep sprejel znaten odstotek anketirancev (več kot 22 % anketirancev v vsaki od teh držav). To je lahko povezano z nedavnimi pozivi državljanom in državljkam njihovih vlad, naj se pripravijo na morebitne krize, povezane z rusko vojno agresijo proti Ukrajini.

4.2 Ukrepi za odpornost, zaznani na področjih anketirancev

Na splošno je 82,2 % anketirancev poročalo, da so na svojem lokalnem območju videli vsaj enega od ukrepov za odpornost proti podnebnim spremembam, ki jih vodijo organi in so navedeni v raziskavi (slika 4.3). Najpogostejše sporočeni ukrepi – zgodnja opozorila in opozorila (o katerih je poročalo več kot 57 % anketirancev) ter kampanje ozaveščanja (o katerih je poročalo 42,5 % anketirancev) – ustrezajo dobremu pokritju teh ukrepov v nacionalnih politikah prilagajanja in nacionalnih zdravstvenih strategijah (Evropska opazovalnica za podnebje in zdravje, 2022). Poleg tega so v 19 državah članicah EU-27 vzpostavljeni akcijski načrti za toplotno zdravje, vključno z opozorili o visokih temperaturah (EGP, 2024c). To lahko delno pojasni veliko število anketirancev, ki so opazili opozorila in opozorila.

Slika 4.3 Odstotek anketirancev, ki so opazili ukrepe za odpornost proti podnebnim spremembam na svojem območju

Opomba: Ugotovitve raziskave za posamezne države so na voljo v interaktivnem pregledovalniku.

Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi Eurofounda (2025).

Sistemi zgodnjega opozarjanja so eden od stroškovno najučinkovitejših ukrepov proti ekstremnim vremenskim pojavom (EEA, 2020; Evropska agencija za okolje, 2024b). Če so pravilno razporejeni, lahko zmanjšajo vpliv ekstremnih vremenskih pojavov na ljudi. Med srednjeevropskimi poplavami leta 2024 je bilo na primer število smrtnih žrtev manjše kot pri prejšnjih poplavah. To je bilo kljub temu, da so bile padavine večje in so bile poplave večje. Manjše število smrtnih žrtev je bilo pripisano dobro delujočim sistemom zgodnjega opozarjanja (World Weather Attribution, 2024). Zato je treba ugotovitev, da se široko uporabljajo, obravnavati kot pozitiven vidik pripravljenosti na podnebne spremembe.

Poleg tega so se več kot štirje od desetih anketirancev srečali s kampanjami ozaveščanja o podnebnih spremembah ali ekstremnih vremenskih razmerah na svojem območju; tovrstni ukrepi lahko povečajo učinkovitost zgodnjih opozoril in opozoril. Znanje o tem, kako ukrepati v nujnih primerih, je bistveno za zagotovitev učinkovitosti

opozoril ali opozoril, ki jih izdajo organi (npr. Diakakis idr., 2022). V zadnji raziskavi EIB je 38 % anketirancev kot pomemben prilagoditveni ukrep izpostavilo izobraževanje javnosti o vedenju, ki ga je treba sprejeti za preprečevanje težav, ki jih povzročajo ekstremni vremenski pojavi, ali odzivanje nanje (EIB, 2024).

O tretjem najpogostejše opaženem ukrepu, tj. omejitvah rabe vode zaradi suše, je poročalo 41,8 % anketirancev. Delež prebivalstva EU, ki ga je prizadelo pomanjkanje vode, se povečuje v okviru podnebnih sprememb in netrajnostnega upravljanja vodnih virov (EEA, 2025d). Posledično postajajo omejitve rabe vode vse pogostejše. V 48 % občinskih podnebnih akcijskih načrtov, ki se izvajajo v Evropi, so na primer opisani ukrepi za ohranjanje vode (vključno z racionalizacijo/omejitvami in ponovno uporabo sive vode) (EEA, 2024b).

Na splošno je 35,9 % anketirancev poročalo, da je bilo na njihovem območju posajenih več dreves ali izboljšán dostop do zelenih površin. To je bil najpogostejše navedeni infrastrukturni ukrep za odpornost proti podnebnim spremembam, ki so ga izbrali anketiranci. Sonaravne rešitve, tj. ukrepi za obravnavanje podnebnih vplivov, ki jih navdihuje ali podpira narava, so v politiki EU priznane kot ključna možnost za prilagajanje podnebnim spremembam (npr. Evropska komisija, 2021) in se že pogosto uporabljajo. Analiza podnebnih akcijskih načrtov za mesta v Evropi je na primer pokazala, da je devet od desetih načrtov vključevalo ukrepe, povezane z okoljem, zelenjem in biotsko raznovrstnostjo (EEA, 2024b). V raziskavi EIB (2024) je 42 % anketirancev iz EU navedlo, da je ena od ključnih prednostnih nalog za lokalno prilagajanje podnebnim spremembam ohlajanje mest z dodajanjem ulic z drevesi in ustvarjanjem zelenih površin.

Nadzorne ukrepe za komarje je opazilo 24,7 % anketirancev. Raziskava Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni kaže, da je 18 od 26 evropskih držav, ki so se odzvale, v letu 2021 izvedlo neko obliko nadzora nad komarji (ECDC, 2021). Podnebje v velikih delih Evrope postaja primernejše za bolezni, ki jih prenašajo komarji (van Daalen idr., 2024), zato se lahko v prihodnosti pričakuje nadaljnja potreba po uporabi tega ukrepa.

Nekaj manj kot četrtina vprašanih (23,9 %) je poročala, da so bili na njihovem območju izvedeni ukrepi za preprečevanje poplav. To je razmeroma velik delež, saj vsi ne živijo na območju, ki zahteva zaščito pred poplavami pred rekami, obalnimi ali površinskimi poplavami.

Med vsemi navedenimi ukrepi sta bila dva, o katerih je najmanj anketirancev poročalo, da so se srečali, zagotavljanje hladilnih centrov (stavb s klimatskimi napravami, ki so na voljo javnosti) in spremembe urnikov dela ali izobraževanja, da bi se izognili najbolj vročemu času dneva.

Za številne ukrepe za odpornost proti podnebnim spremembam, ki jih vodijo organi, je bila srednja in vzhodna Evropa regija z najvišjim odstotkom anketirancev, ki so poročali, da so se z njimi srečali. Severna Evropa je bila regija z najnižjimi odstotki za številne navedene ukrepe (slika 4.3).

Znatne razlike so opazne pri dojetanju anketirancev iz različnih držav (glej [interaktivni preglednik](#)). Na primer, več kot 90 % anketirancev na Poljskem in Portugalskem je naletelo na opozorila o ekstremnih vremenskih razmerah, v primerjavi z 18,2 % na Danskem ali 23,3 % na Švedskem. Na Portugalskem in v Litvi je več kot 70 % anketirancev opazilo kampanje ozaveščanja, kjer živijo.

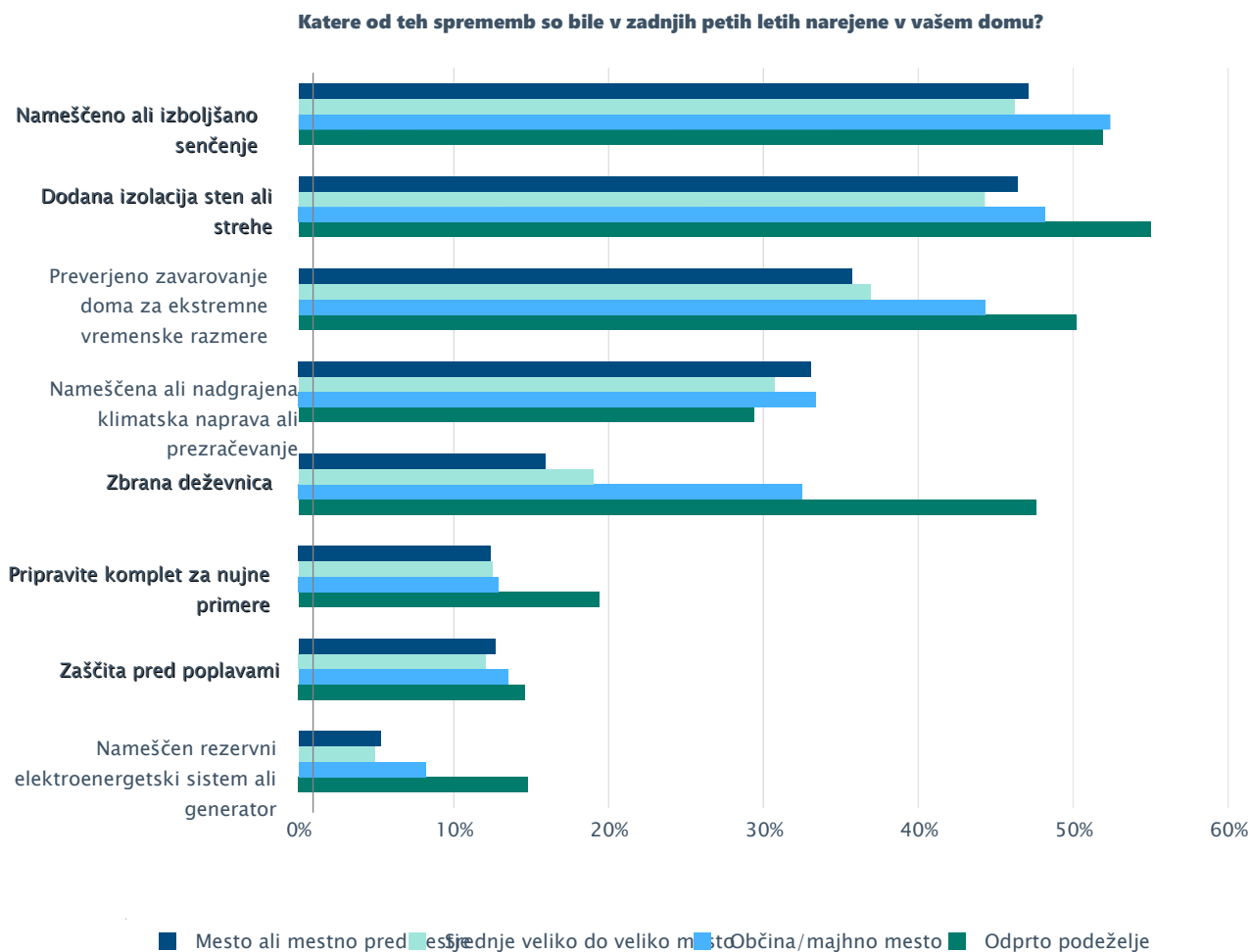
Skoraj 60 % anketirancev iz Madžarske je poročalo, da so na svojem območju videli več dreves in zelenih površin. Velik delež anketirancev iz Grčije (45 %) in Romunije (več kot 40 %) je poročal, da poznajo hladilne centre na svojem območju. Avstrija, Češka in Slovenija so imele največji delež anketirancev, ki so na svojem območju videli ukrepe za preprečevanje poplav (več kot 40 %).

4.3 Razlike med mestnimi in podeželskimi anketiranci

Kar zadeva odpornost na ravni gospodinjstev, je ukrepe za odpornost proti podnebnim spremembam doma izvedel večji odstotek tistih, ki živijo na odprtem podeželju, kot tistih, ki živijo na bolj urbaniziranih območjih (slika 4.4). Približno trikrat več anketirancev na podeželju je imelo sisteme za zbiranje deževnice v primerjavi s tistimi v mestih (47,6 % oziroma 15,9 %) ali rezervni napajalnik/generator (14,8 % v primerjavi s 5,3 %). To je mogoče pojasniti z:

- večji odstotek ljudi na podeželskih območjih, ki živijo v hišah in ne v stanovanjih (Eurostat, 2024);
- večji delež lastništva stanovanj na podeželskih območjih;
- večja potreba po samozadostnosti na podeželskih območjih zaradi nizke gostote prebivalstva ter redke infrastrukture in objektov.

Slika 4.4 Odstotek anketirancev, ki so poročali o ukrepih za odpornost gospodinjstev proti podnebnim spremembam, po stopnji urbanizacije po lastnem poročanju

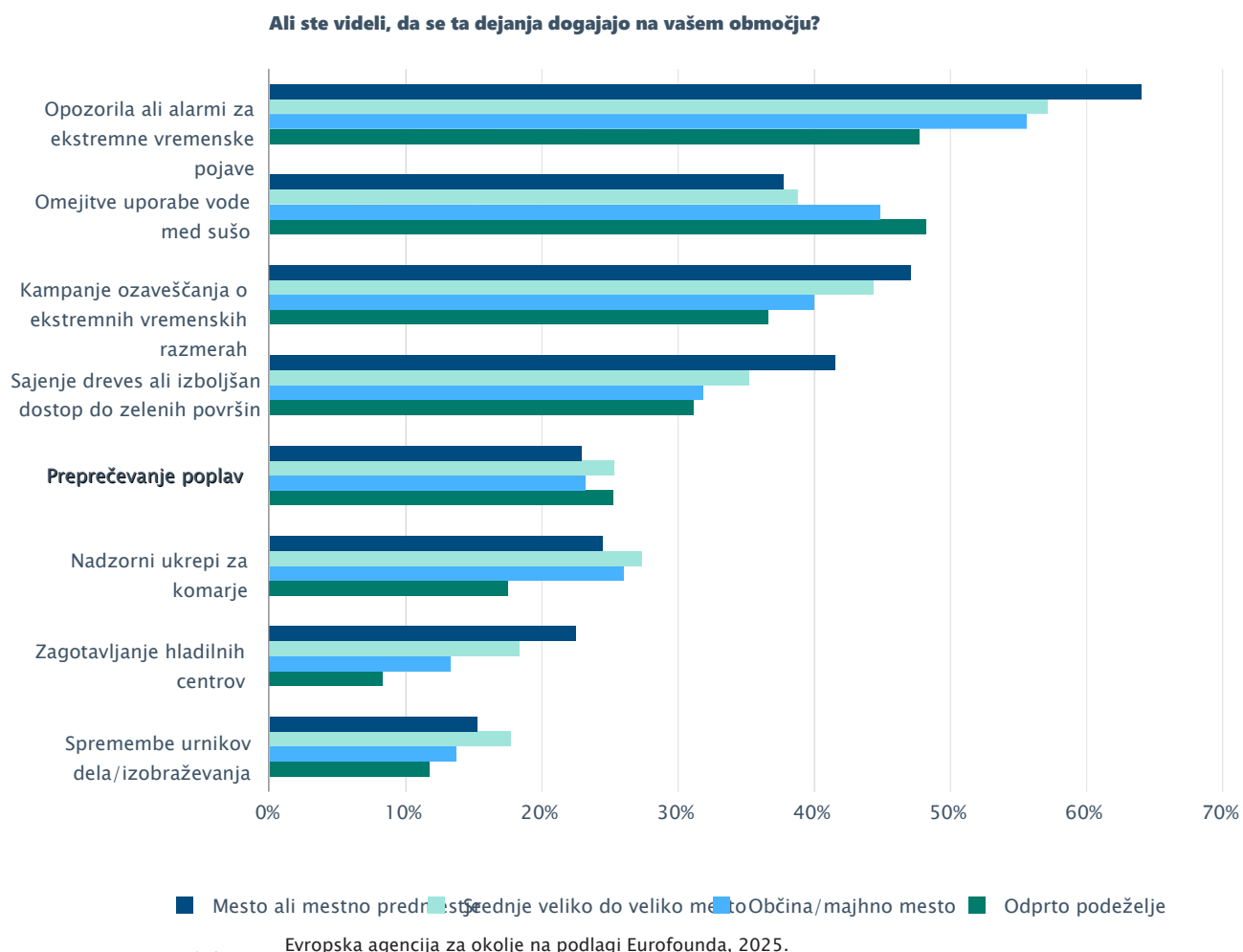
Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi Eurofounda (2025).

4 ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam, o katerih so poročali anketiranci

Nasprotno pa je večino ukrepov za odpornost proti podnebnim spremembam, ki jih vodijo organi, opazil večji delež anketirancev v mestih v primerjavi z anketiranci iz vasi in podeželskih območij (z izjemo omejitev rabe vode in preprečevanja poplav, o katerih so podeželski prebivalci pogosteje poročali; Slika 4.4). To je lahko posledica večje gostote prebivalstva v mestih in s tem večje splošne izpostavljenosti ljudi in sredstev podnebnim tveganjem, kar povečuje potrebo po prilagoditvenih ukrepih in njihovo izvedljivost.

Vendar lahko odraža tudi večjo zmogljivost večjih mest za ukrepanje v zvezi s prilagajanjem. Na primer, prejšnja analiza prilagoditvenih ukrepov, ki jo je opravila Evropska agencija za okolje in so jo opravili podpisniki Konvencije županov za podnebje in energijo, je pokazala, da je za občine z več kot 50 000 prebivalci verjetneje, da bodo izvajale ukrepe, usmerjene v visoke temperature, kot sta sajenje dreves in ozelenitev mest, v primerjavi z manjšimi občinami (Evropska agencija za okolje, 2020). Poleg tega manjše občine in mesta običajno zaostajajo za mesti v smislu ocen podnebnih tveganj in ranljivosti, politične podpore za ukrepe prilagajanja in razpoložljivosti sredstev za prilagajanje (EEA, 2020; Venner idr., 2025).

Slika 4.5 Odstotek anketirancev, ki so menili, da so ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam, ki jih vodijo organi, odvisni od stopnje urbanizacije, o kateri so poročali sami

5 Razlike med skupinami anketirancev

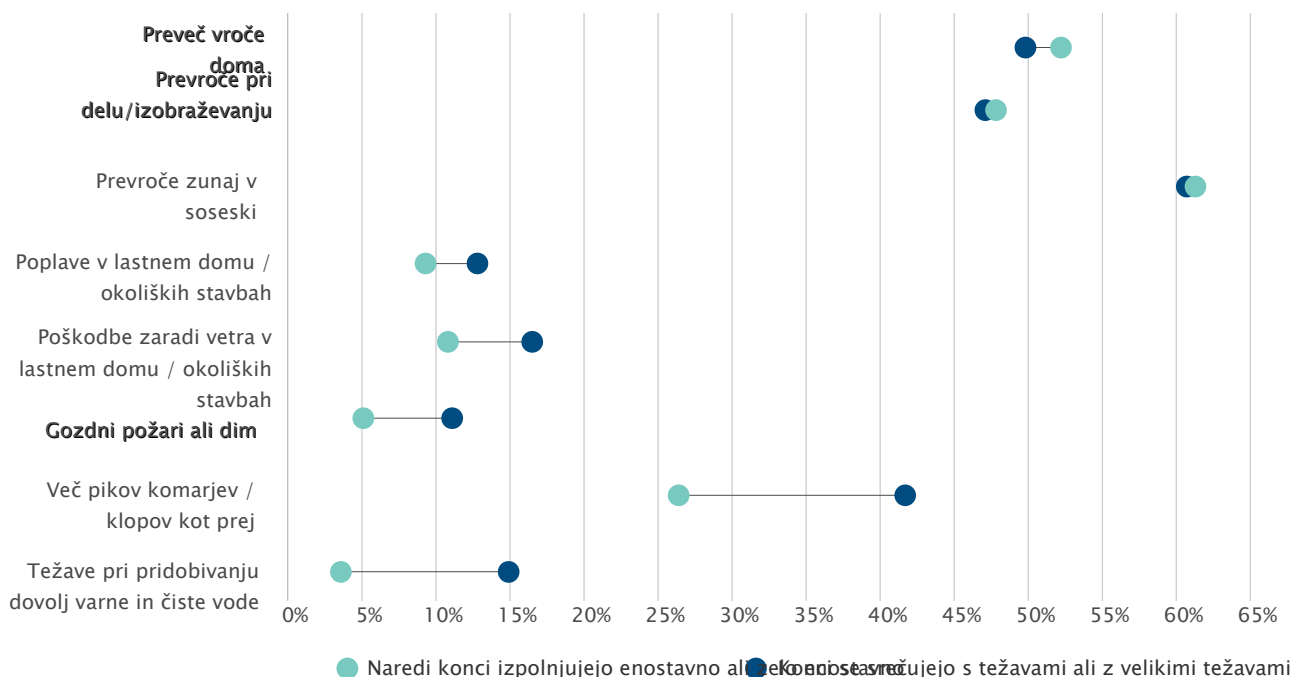
5.1 Finančna sredstva gospodinjstev

Finančna sredstva gospodinjstev so bila ocenjena tako, da so bili vprašani vprašani vprašani, kako enostavno ali kako težko se preživljajo ⁽³⁾. V primeru skoraj vseh podnebnih nevarnosti – z izjemo toplote – je večji odstotek anketirancev, ki so odgovorili, da se preživljajo z velikimi težavami ali težavami, poročal, da so bili v zadnjih petih letih prizadeti, v primerjavi s tistimi, ki so odgovorili, da je bilo preživljanje zelo enostavno ali enostavno.

Več kot dvakratno število anketirancev iz skupine, ki je imela finančne težave, je opazilo požare v naravi ali dim, kjer živijo, v primerjavi z anketiranci, ki so se zlahka ali zelo enostavno srečali. Največja relativna razlika med anketiranci s težavami pri doseganju ciljev in brez njih je povezana s težavami pri dostopu do varne in čiste vode. Štirikrat več gospodinjstev v težavah kot finančno varnih gospodinjstev je imelo težave na tem področju.

V zvezi s tem ni presenetljivo, da so bile stopnje zaskrbljenosti glede prihodnjih učinkov tudi višje med tistimi, ki se trudijo, da bi se spoprijeli s skoraj vsakim učinkom. Edina izjema so bile prihodnje visoke temperature; podobni odstotki anketirancev v vsaki skupini so izrazili zaskrbljenost glede tega (slika 5.1).

Slika 5.1 Odstotek anketirancev, ki so imeli podnebne vplive na svojem območju, po finančnih sredstvih gospodinjstev

Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi Eurofounda, 2025.

3 Vprašanje je bilo oblikovano tako: Gospodinjstvo ima lahko različne vire dohodka in k temu lahko prispeva več kot en član gospodinjstva. Če razmišljamo o skupnem mesečnem dohodku vašega gospodinjstva, ali je vaše gospodinjstvo sposobno preživeti ...'. Možnosti odgovora so bile: 'Z veliko težavo', 'S težavo', 'Z nekaj težavami', 'Dokaj enostavno', 'Easily', 'Zelo enostavno', 'Ne vem' in 'Raje ne odgovori'.

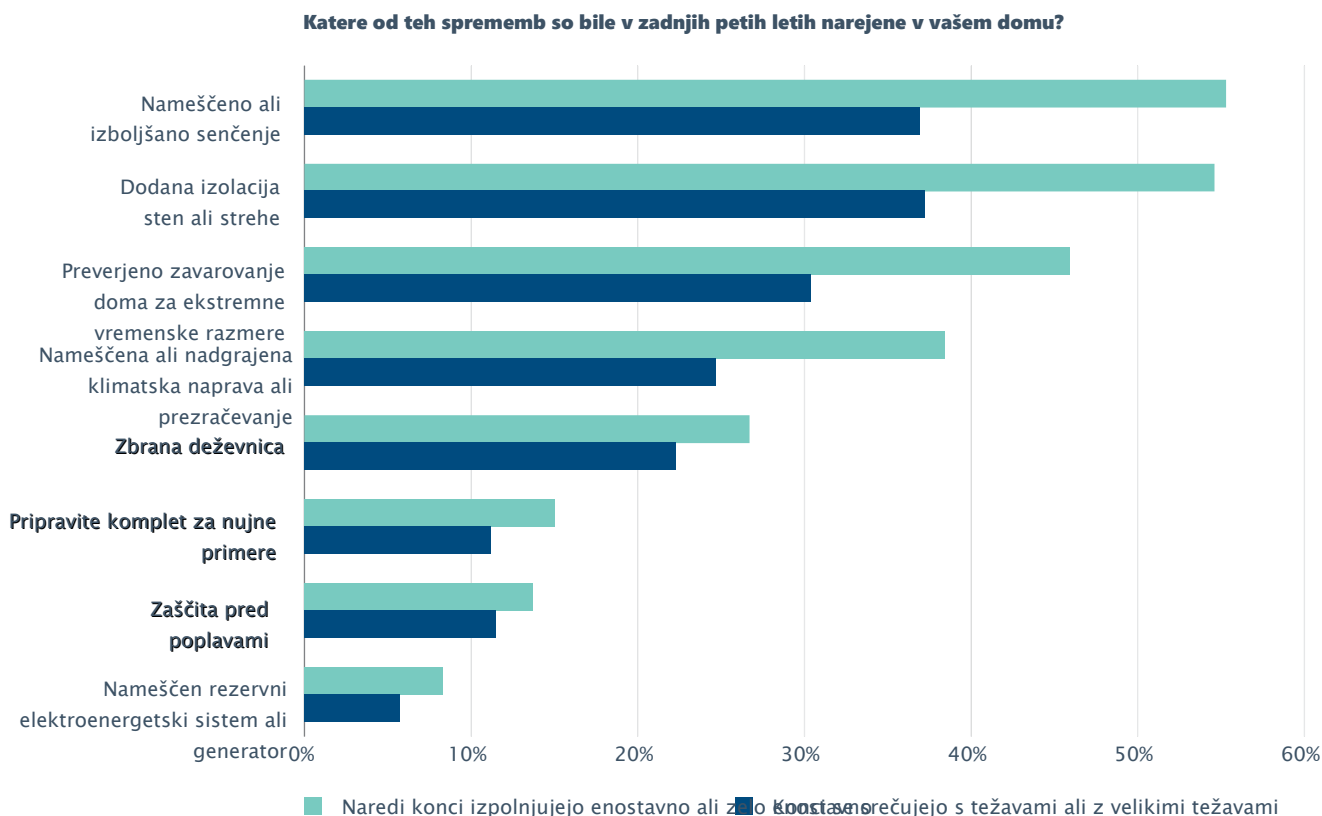
5 Razlike med skupinami anketirancev

Skoraj dvakrat več anketirancev, ki so končali s težavami ali velikimi težavami, doma ni imelo nobenega od ukrepov za odpornost proti podnebnim spremembam, navedenih v anketnem vprašalniku (31,8 %), v primerjavi s 16,0 % anketirancev, ki so končali s težavami ali velikimi težavami. Za vsak ukrep za odpornost proti podnebnim spremembam na ravni gospodinjstev je bil ukrep doma vzpostavljen pri manjšem odstotku anketirancev, ki so imeli težave pri doseganju ciljev, v primerjavi z anketiranci, ki so imeli težave pri doseganju ciljev (slika 5.2). Ti rezultati kažejo, da obstajajo precejšnje neenakosti med skupinami z različnim ekonomskim statusom v zvezi s pripravljenostjo gospodinjstev na ekstremne vremenske pojave.

Cenovna dostopnost bo verjetno glavna ovira za široko uporabo ukrepov za odpornost. Medtem ko si 9,3 % anketirancev, ki so končali, poleti niso mogli privoščiti, da bi svoj dom ustrezno ohladili, med tistimi, ki so končali, se srečujejo s težavami ali velikimi težavami, je bilo to število sedemkrat večje (66,1 %) (slika 4.2).

Neenakosti lahko še poveča dejstvo, da nekatere pogosto uporabljene metode za izboljšanje stanovanjske strukture, kot so subvencije za izolacijo strehe ali stene, nesorazmerno koristijo skupinam z višjimi dohodki, ki imajo finančna sredstva za nakup subvencioniranih predmetov, kot so materiali za naknadno opremljanje hiš (Evropski parlament, 2024).

Slika 5.2 Odstotek anketirancev, ki so poročali o ukrepih za odpornost gospodinjstev proti podnebnim spremembam, po finančnih sredstvih gospodinjstev

Opomba: Ukrepi za odpornost gospodinjstev proti podnebnim spremembam vključujejo ukrepe, ki so bili že uvedeni, in ukrepe, uvedene v zadnjih petih letih.

Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi Eurofounda, 2025.

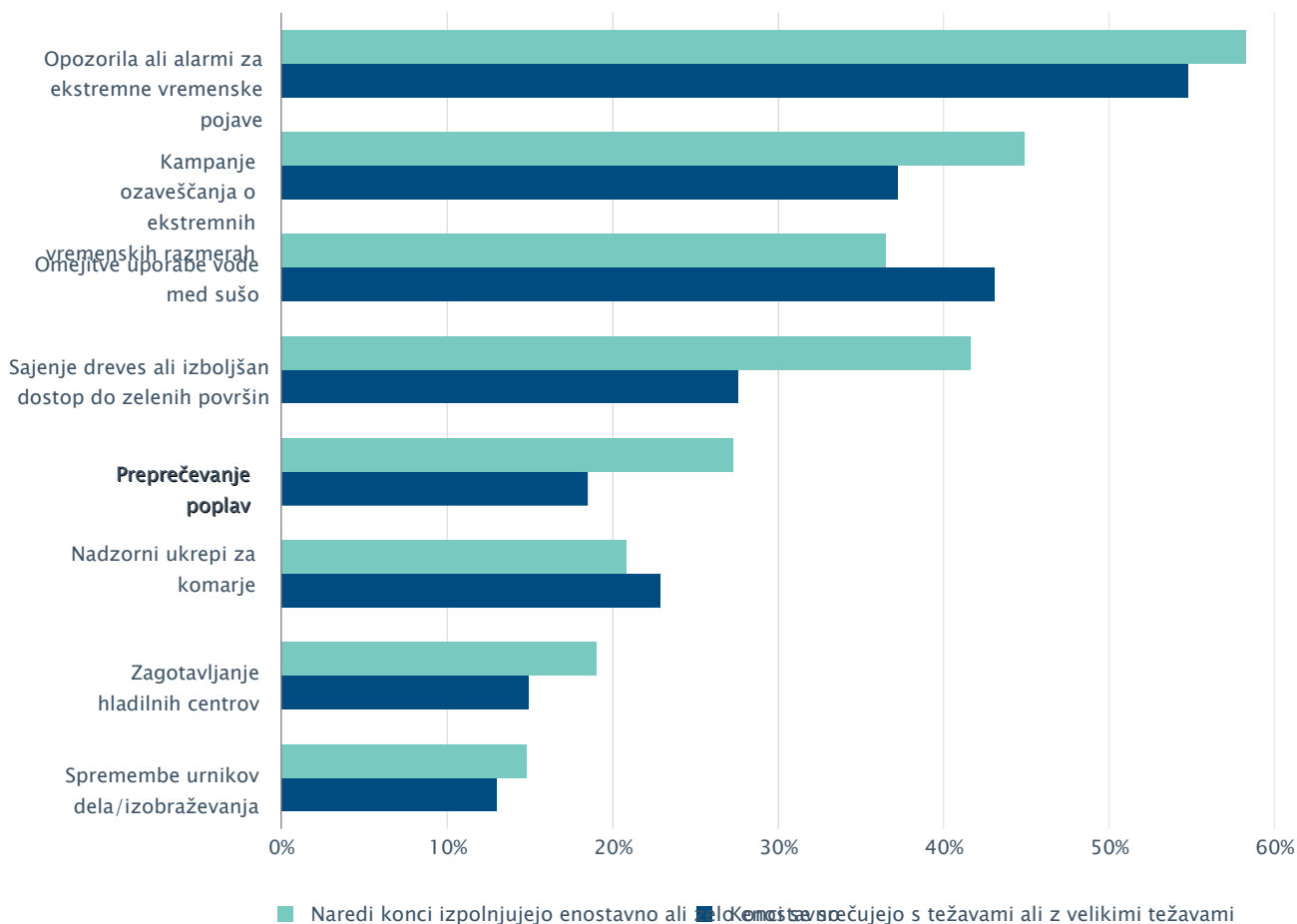
V zvezi z ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam, ki jih vodijo organi, in sicer preprečevanjem poplav, sajenjem dreves/zelenjem mest, zagotavljanjem centrov za hlajenje in kampanjami ozaveščanja, je večji odstotek anketirancev, ki so končali, zelo enostavno ali zlahka poročal o tem, da so videli tiste na svojem območju, v primerjavi s tistimi, ki imajo težave pri končanju (slika 5.3). Priznava se, da skupine z nižjimi dohodki nimajo vedno poštenih koristi od dejavnosti prilagajanja (EEA, 2022b). Razlog za to je lahko, da so ljudje s finančno prikrajšanih območij v primerjavi z bogatejšimi skupnostmi slabše opremljeni za zagovarjanje nekaterih ukrepov, kot je ozelenitev mest.

Poleg tega so cene stanovanj in najemnine na bolj zelenih območjih običajno višje, kar manj premožnim prebivalcem preprečuje, da bi tam živeli. Analize stroškov in koristi, ki se uporabljajo pri načrtovanju zaščite pred poplavami, lahko privedejo do tega, da se za naložbe prednostno obravnavajo območja z visoko nepremičninsko vrednostjo, saj so s finančnega vidika najbolj gospodarna (EEA, 2025b).

Čeprav tukaj navedeni rezultati odražajo dožemanje posameznikov, namesto da bi predstavljali dejansko oceno stanja izvajanja različnih ukrepov, vseeno prispevajo k razumevanju socialne pravičnosti pri prilagajanju podnebnim spremembam v Evropi.

Slika 5.3 Odstotek anketirancev, ki so zaznali ukrepe za odpornost proti podnebnim spremembam, ki jih vodijo organi, glede na finančna sredstva gospodinjstev

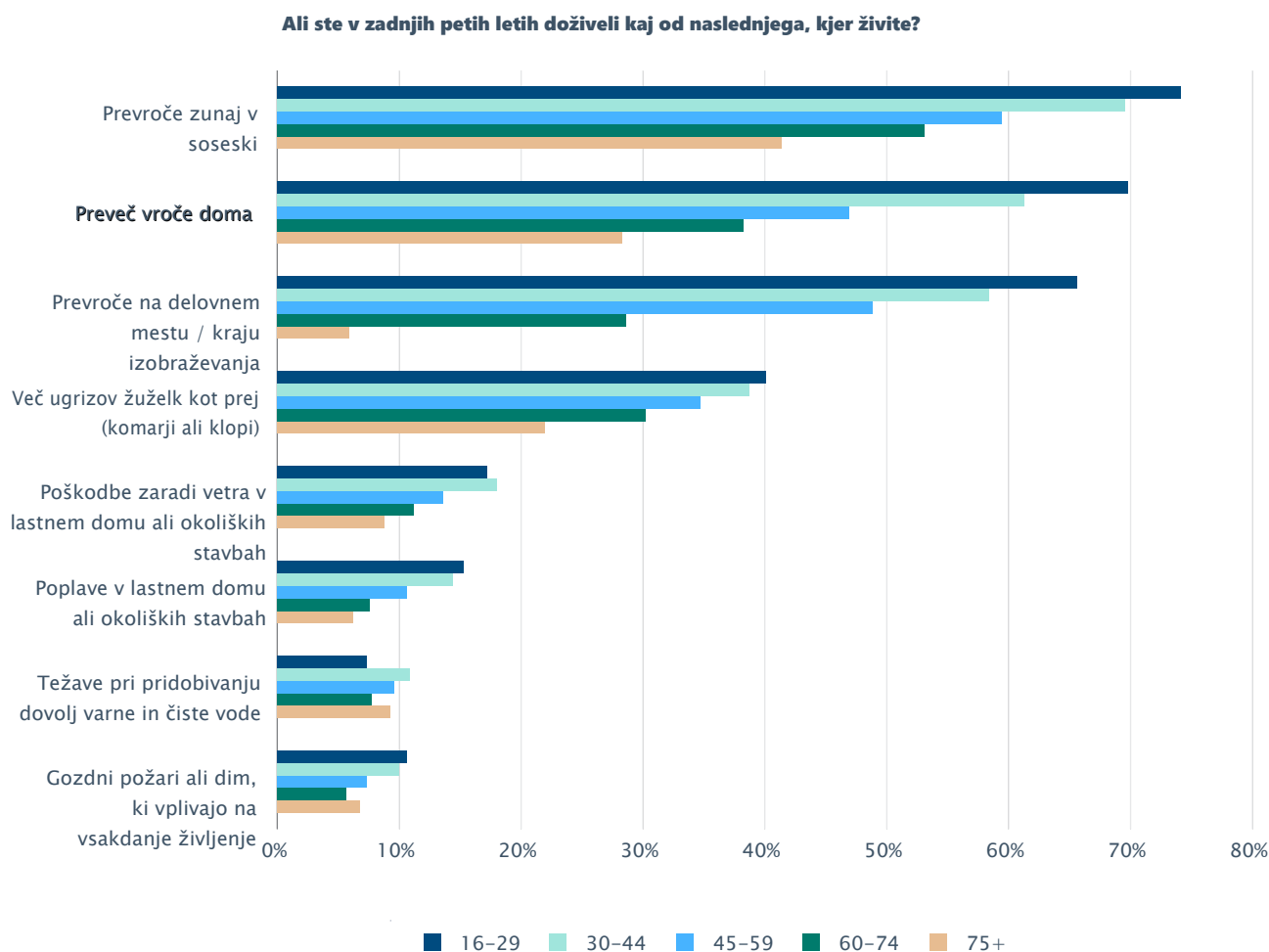
Ali ste videli, da se ta dejanja dogajajo na vašem območju?

5.2 Starost

Pri skoraj vseh vplivih, povezanih s podnebjem, vključenih v vprašalnik, jih je doživel večji odstotek anketirancev iz najmlajše starostne skupine v primerjavi z najstarejšimi skupinami (slika 5.4); mlajši anketiranci so bili tudi vedno bolj zaskrbljeni glede prihodnjih vprašanj v zvezi s podnebnimi spremembami kot najstarejša skupina (slika 5.6). To je v skladu z ugotovitvami iz posebnega poročila Eurobarometra o podnebnih spremembah za leto 2025, v katerem so bili najmlajši anketiranci med skupinami, ki so podnebne spremembe najverjetneje šteje za resen problem (Evropska komisija, 2025a).

Slika 5.4 Odstotek anketirancev, ki so imeli podnebne vplive na svojem območju, po starostnih skupinah

Opomba: Številski razponi v legendi se nanašajo na starostne razpore.

Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi Eurofounda, 2025.

Pri večini ukrepov za odpornost gospodinjstev proti podnebnim spremembam je največji delež anketirancev, ki so jih namestili, spadal v najstarejše starostno obdobje (slika 5.5). To je lahko zato, ker so starejši anketiranci bolj verjetno lastniki stanovanj kot najemniki, kar jim omogoča, da spremenijo svoje stanovanje. Poleg tega nekatere raziskave kažejo, da so starejši morda bolj nenaklonjeni tveganju (Titko idr., 2021).

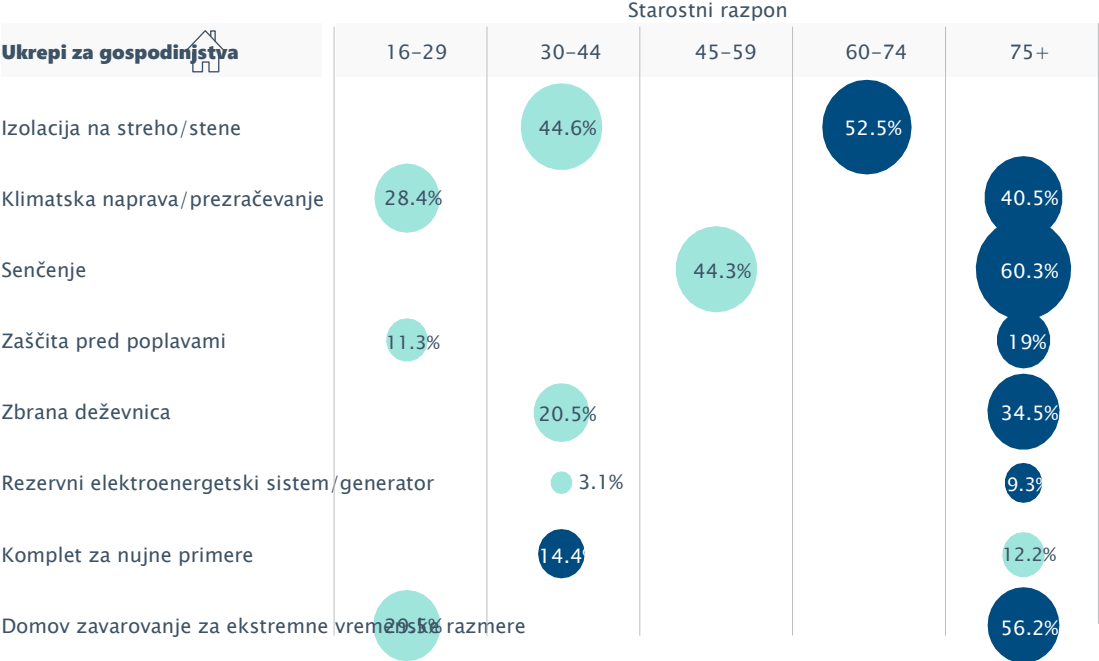
V starostni skupini od 45 do 59 let je bil največji delež anketirancev, ki si niso mogli privoščiti ohlajanja svojega doma (43,5 %). Najnižji odstotek anketirancev, ki si niso mogli privoščiti ohlajanja svojega doma, je bil med tistimi v starostni skupini nad 75 let (28,6 %). Starejši so med skupinami, ki so jih visoke temperature najbolj prizadele (WHO Europe, 2021); Toplotno udobje je ključnega pomena za to skupino v vročem vremenu. Pri razlagi teh rezultatov je treba opozoriti, da so na anketo zaradi njene spletne narave odgovorili le starejši, ki imajo dostop do interneta in so tehnološko ozaveščeni; zato verjetno ne bo reprezentativen za ranljivejše starejše prebivalstvo.

Slika ukrepov za odpornost proti podnebnim spremembam, ki jih vodijo organi in so bili opaženi na tem območju, je bolj raznolika glede na starostne skupine. Najmlajši anketiranci so najmanj verjetno opazili omejitve rabe vode in prisotnost hladilnih centrov, vendar so najverjetneje videli opozorila ali opozorila, kampanje ozaveščanja, ozelenitev mest in preprečevanje poplav (slika 5.5).

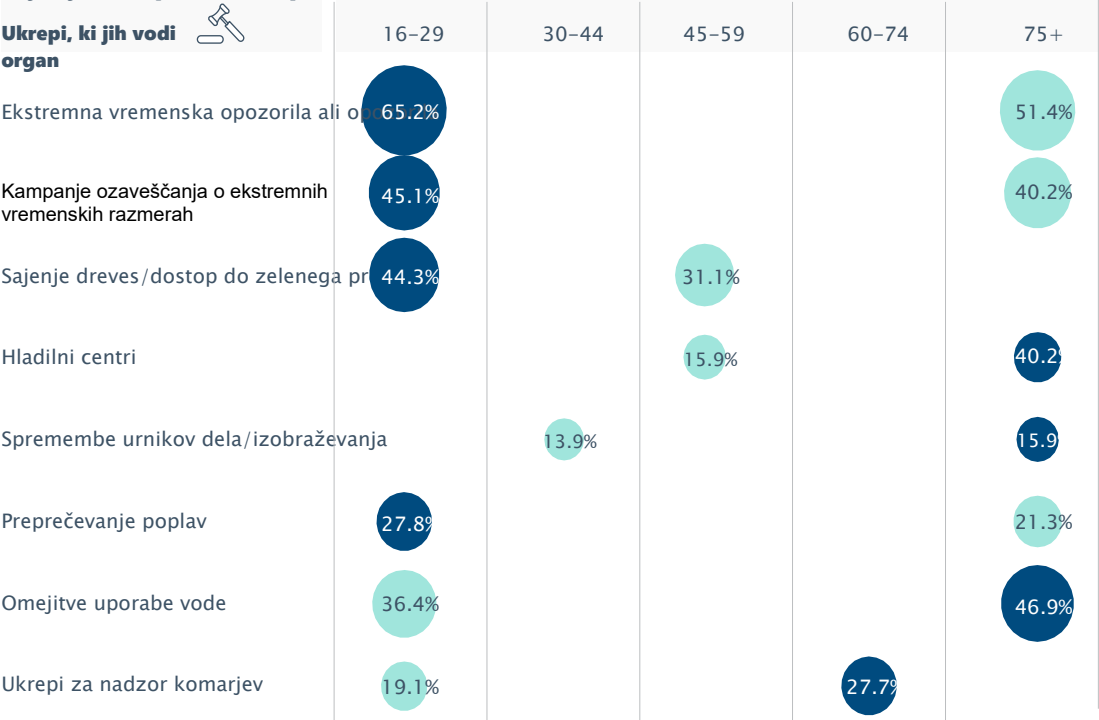

© Aboodi Vesakaran, Unsplash

Slika 5.5 Sprejetje ukrepov gospodinjstev in ozaveščenost o ukrepih, ki jih vodijo organi, po starosti
Sprejetje ukrepov gospodinjstev za odpornost proti podnebnim spremembam: najvišji in najnižji odstotek veljavnih ukrepov po starostnih skupinah

Ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam, opaženi na lokalnem območju: najvišji in najnižji delež pozitivnih opazovanj po starostnih skupinah

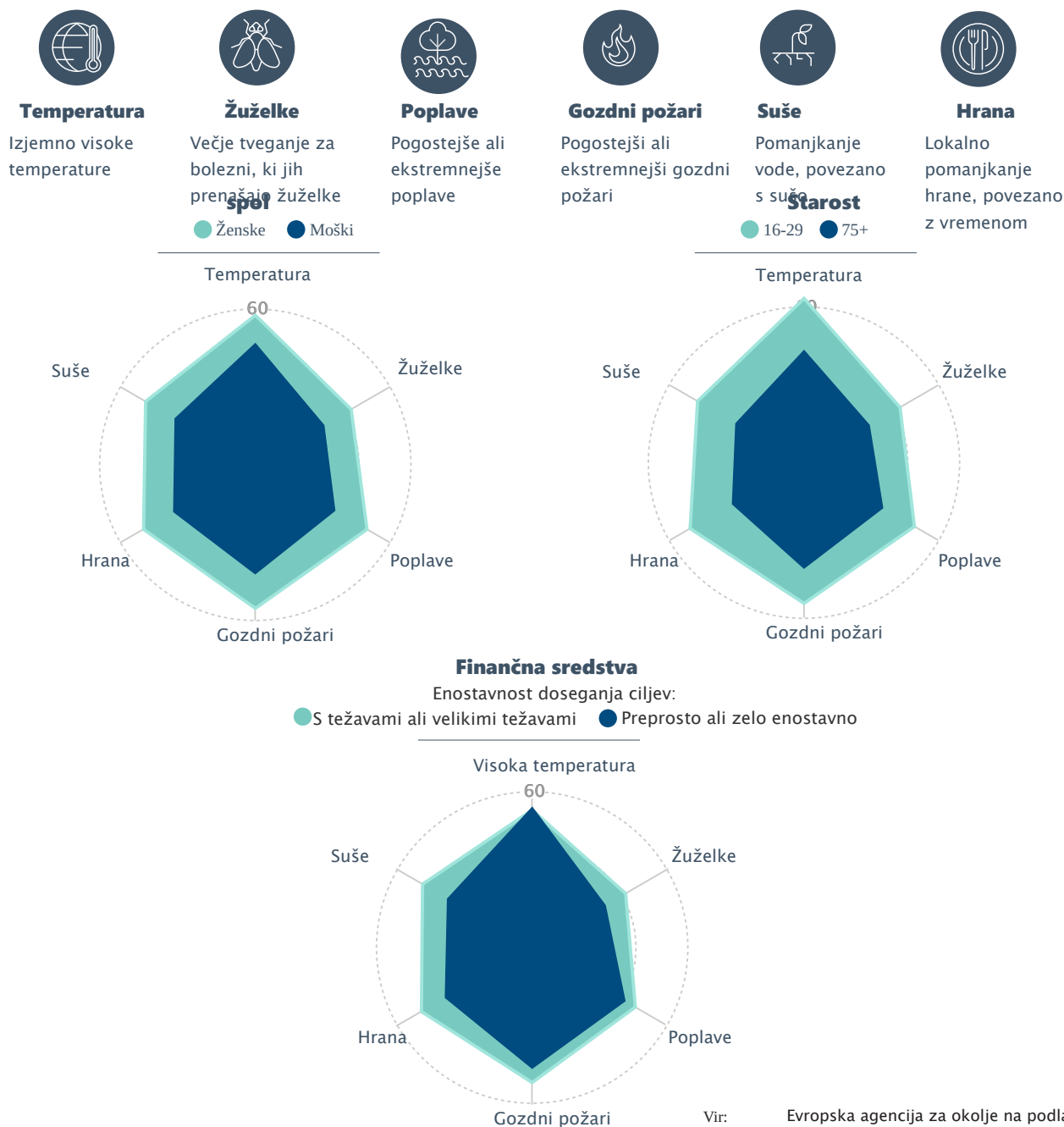
Najnižja vrednost — Najvišja vrednost

Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi Eurofounda, 2025.

5.3 Spolnost

Razlike v odstotkih moških in žensk, ki so poročali, da so v zadnjih petih letih doživeli podnebne vplive, kjer živijo, so bile minimalne. Edini učinek, pri katerem je bila opazna razlika v prijavljenih izkušnjah, so bili ugrizi žuželk; 39,2% žensk je poročalo o povečanem ugrizu v primerjavi z 28,8% moških. Višji odstotek žensk v primerjavi z moškimi je bil zelo ali zelo zaskrbljen zaradi vseh prihodnjih podnebnih vplivov, navedenih v raziskavi (slika 5.6). To je v skladu z ugotovitvami iz posebnega poročila Eurobarometra o podnebnih spremembah za leto 2025 (Evropska komisija, 2025a).

Slika 5.6 Odstotek vprašanih, ki jih skrbijo prihodnji vplivi podnebnih sprememb, po spolu, starosti in finančnih sredstvih

5.4 Lastništvo stanovanj

Za najemnike, zlasti tiste v zasebnih najetih stanovanjih, je bilo najbolj verjetno, da so se počutili prevroče doma (pa tudi na delovnem mestu/v izobraževanju in zunaj svoje soseske) v primerjavi z lastniki stanovanj (slika 5.7). Čeprav kakovost stanovanj – vrsta in starost stanovanja, stopnja prezračevanja, lokacija, gradbeni materiali in senčenje – v tej raziskavi ni zajeta, je ključni dejavnik, ki vpliva na izpostavljenost ekstremni vročini (Zhang idr., 2025). Večina evropskega stavbnega fonda je bila zgrajena pred uvedbo toplotnih standardov, skoraj 75 % stavbnega fonda pa je energijsko neučinkovitega, kar povečuje tveganje pregrevanja doma (EEA, 2022a).

To je še dodatno podkrepljeno s statusom posesti. Najemniki morda nimajo spodbude ali dolgoročne stabilnosti, da bi upravičili izboljšave doma, ki jih ščitijo pred vplivi, povezanimi s podnebnimi spremembami (tj. naložbe v hladilni sistem). Poleg tega so programi za naknadno opremljanje doma, namenjeni izboljšanju toplotnega udobja (tj. namestitvev toplotnih črpalk) in zaščiti pred drugimi nevarnostmi, povezanimi s podnebjem, kot so poplave, pogosto namenjeni lastnikom nepremičnin in ne najemnikom.

Vendar pa lastniki nepremičnin morda ne želijo plačati za takšne ukrepe, kot jih ne neposredno izkoriščajo izboljšave. Ta izziv se običajno imenuje „problem ločenih spodbud“ (JRC, 2017). Prenova najemniških nepremičnin lahko povzroči tudi zvišanje najemnine in morebitne prenove, tj. izselitev najemnikov, ker si ne morejo več privoščiti nove najemnine (EEA, 2025b).

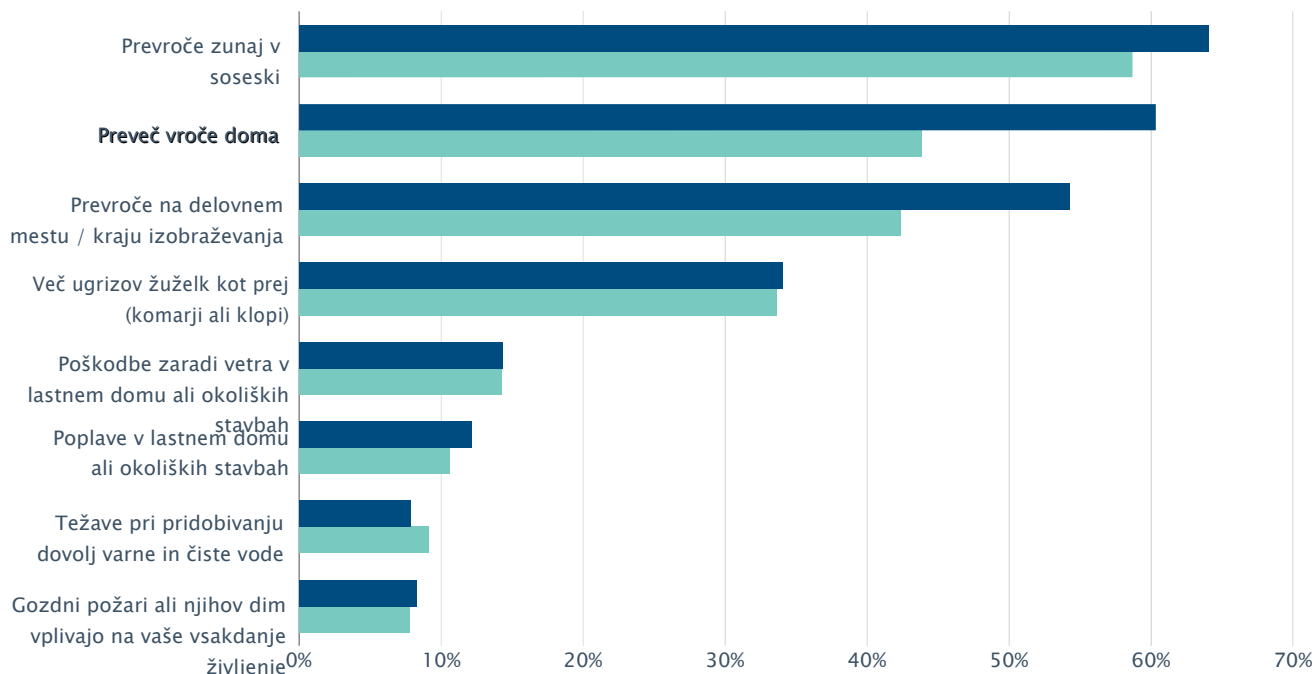
Manj najemnikov, zlasti tistih v zasebnih najemniških stanovanjih, je poročalo o ukrepih za odpornost gospodinjstev proti podnebnim spremembam v primerjavi z lastniki stanovanj. Odstotek lastnikov stanovanj, ki so imeli zavarovanje za dom, ki je zajemalo ekstremne vremenske dogodke, izboljšano klimatsko napravo ali prezračevanje ali rezervni vir energije, je bil v primerjavi z najemniki skoraj dvakrat večji (slika 5.8).

© Stefano Scagliarini, Urban Treasures/EEA

Slika 5.7 Odstotek anketirancev, ki so imeli podnebne vplive na svojem območju, glede na vrsto stanovanjske posesti

Ali ste v zadnjih petih letih doživeli kaj od naslednjega, kjer živite?

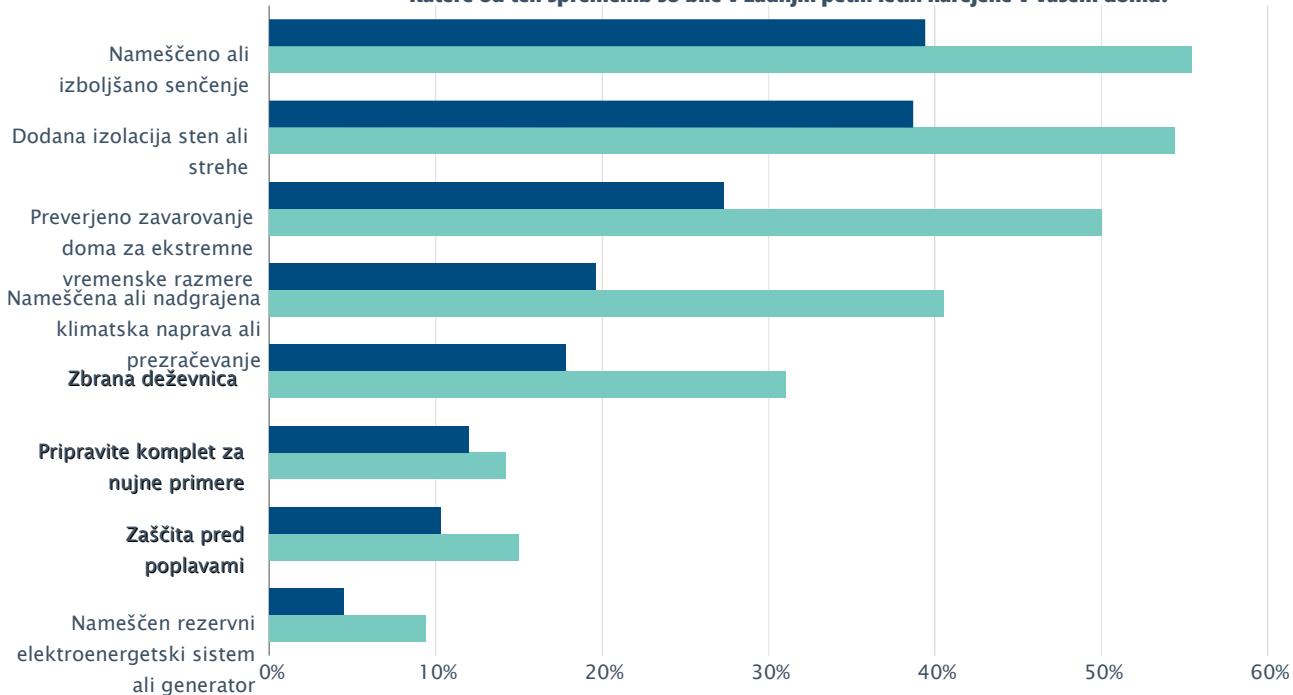

Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi Eurofounda, 2025. Najemniško gospodinjstvo Gospodinjstvo lastnika

Ugotovljena so bila tudi neskladja med skupinami za stanovanjsko posest v zvezi z ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam, ugotovljenimi na njihovem območju. Za navedene ukrepe je večji odstotek lastnikov stanovanj poročal o kampanjah ozaveščanja, spremembah svojega delovnega ali izobraževalnega urnika, nadzornih ukrepih za komarje, sajenju dreves/zelenju mest in omejitvah uporabe vode

Slika 5.8 Odstotek anketirancev, ki so poročali o ukrepih za odpornost gospodinjstev proti podnebnim spremembam, po vrsti stanovanjske posesti

Katere od teh sprememb so bile v zadnjih petih letih narejene v vašem domu?

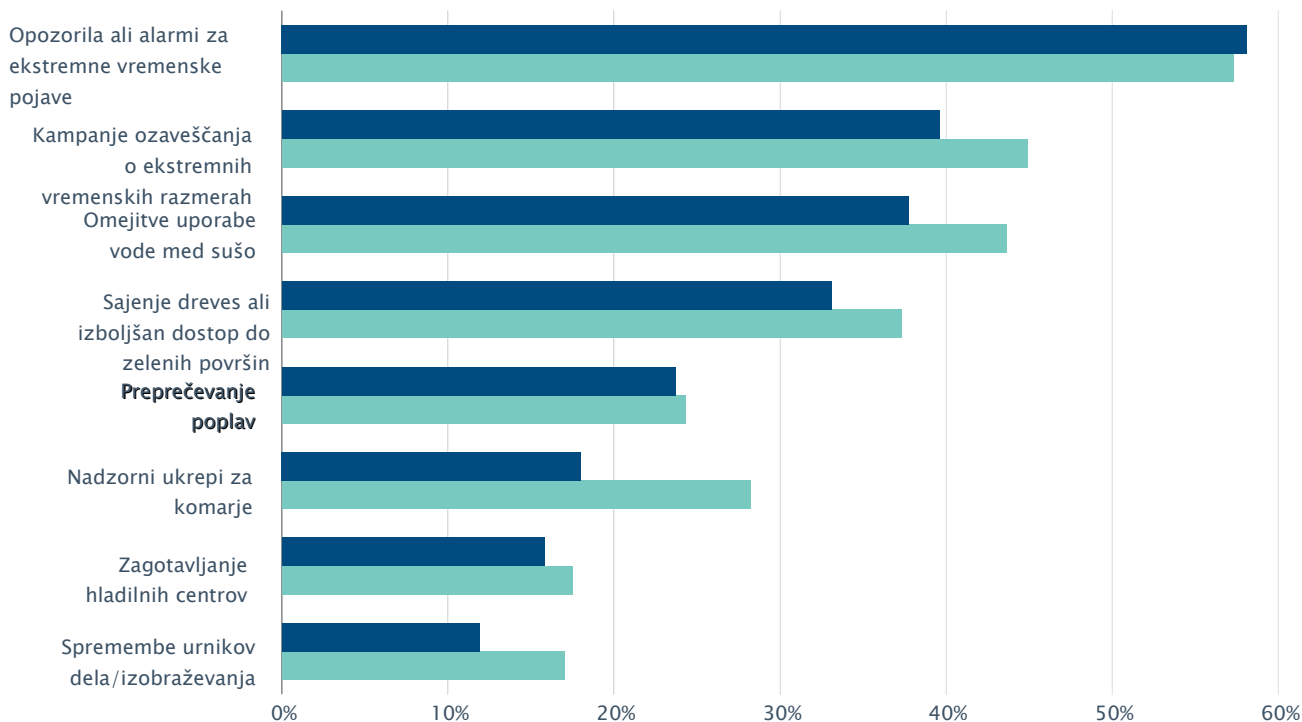
Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi Eurofounda, 2025. Najemniško gospodinjstvo Gospodinjstvo lastnika

5 Razlike med skupinami anketirancev

(slika 5.9). Ukrepe, kot so preprečevanje poplav, zagotavljanje hladilnih centrov in opozorila ali opozorila na ekstremne vremenske pojave, je opazil podoben odstotek lastnikov in najemnikov.

Slika 5.9 Odstotek anketirancev, ki na svojem območju zaznavajo ukrepe za odpornost proti podnebnim spremembam, ki jih vodijo organi, glede na vrsto stanovanjske posesti

Ali ste videli, da se ta dejanja dogajajo na vašem območju?

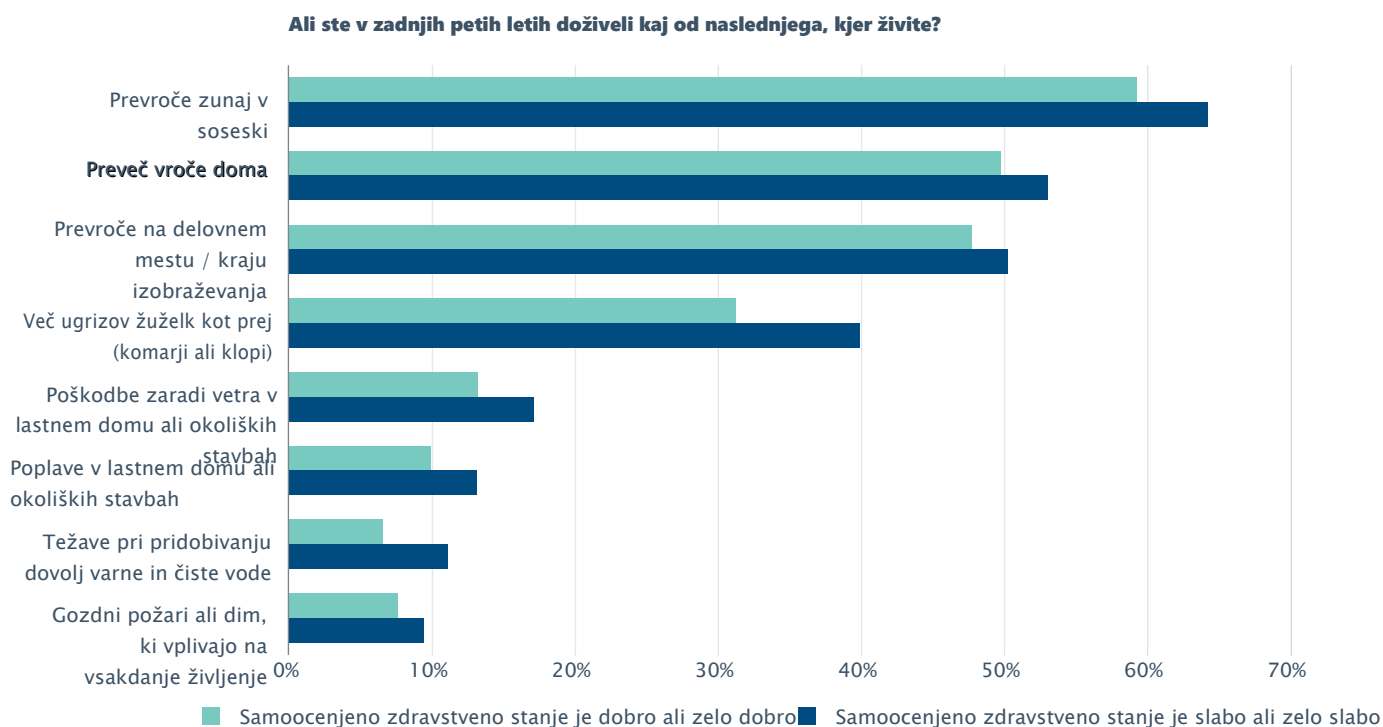

Vir: Evropska agencija za okolje na podlagi raziskave o podnebnih spremembah. Legenda: ■ Najemniško gospodinjstva ■ Gospodinjstvo lastnika

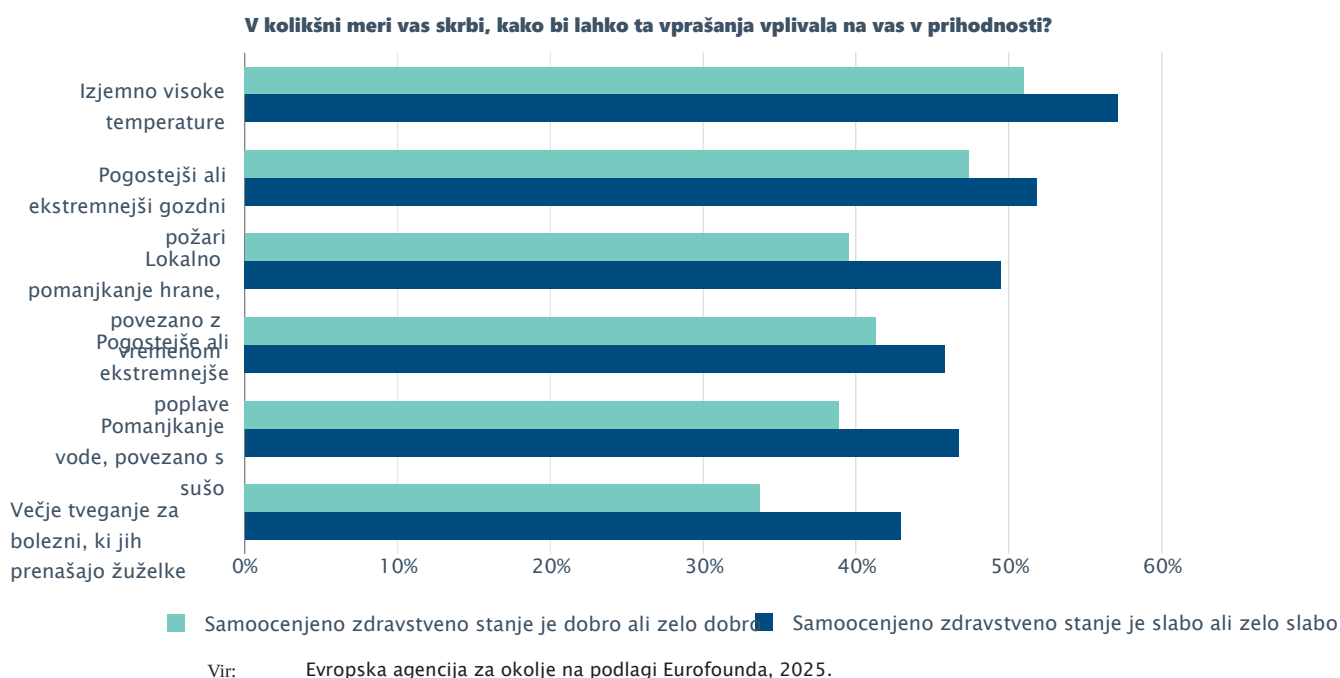
5.5 Zdravstveno stanje po lastnem poročanju

Na splošno je bilo v primerjavi z anketiranci z dobrim ali zelo dobrim samoocenjenim zdravjem verjetneje, da bodo tisti s slabšim samoocenjenim zdravjem poročali o vplivih na podnebje v zadnjih petih letih (slika 5.10) in izrazili veliko ali precejšnjo zaskrbljenost zaradi podnebnih vplivov v prihodnosti (slika 5.11).

Slika 5.10 Odstotek anketirancev, ki so imeli podnebne vplive na svojem območju, glede na samoocenjeno zdravstveno stanje

Slika 5.11 Odstotek vprašanih, ki jih skrbijo prihodnji vplivi na podnebje, glede na samoocenjeno zdravstveno stanje

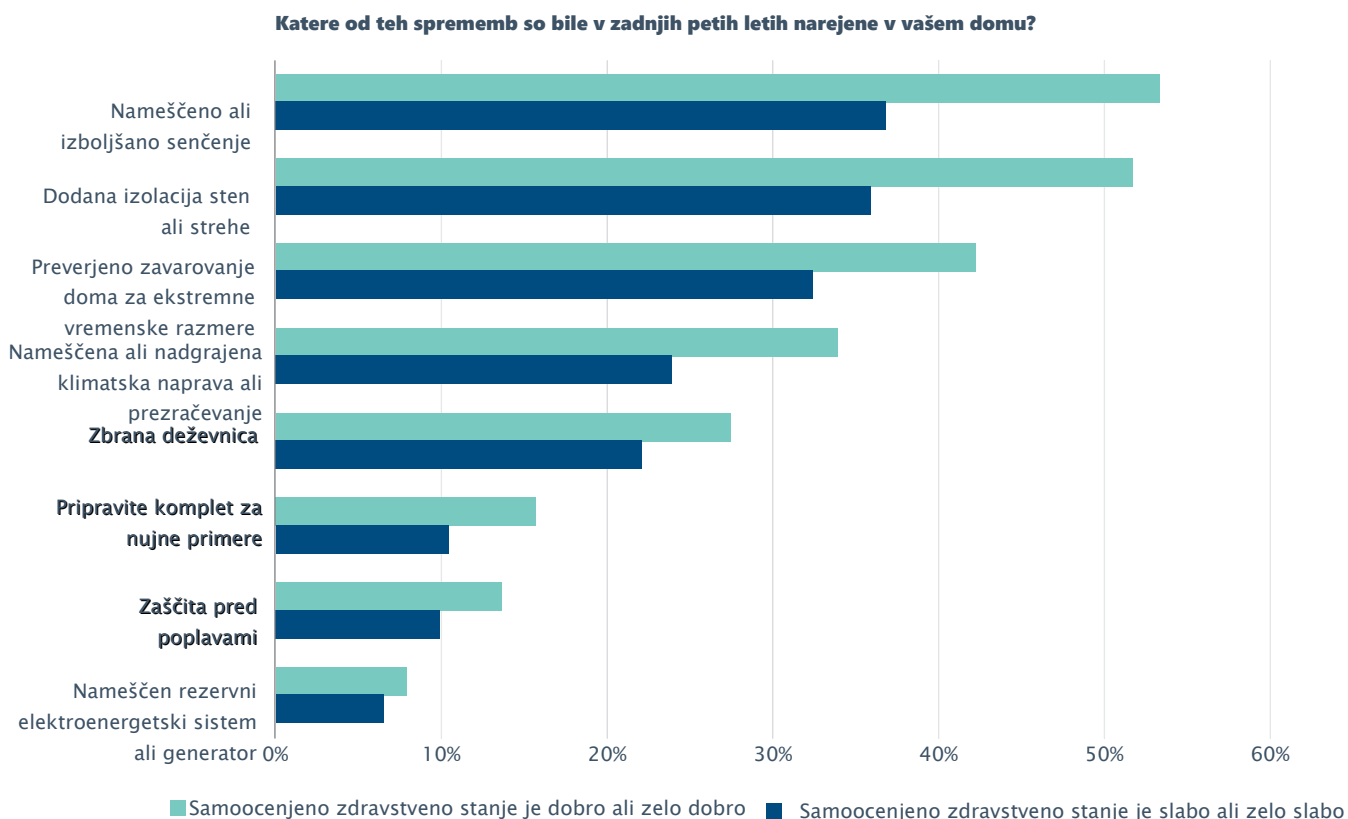

Poleg tega je nižji odstotek anketirancev s slabšim samoocenjenim zdravjem poročal, da imajo na svojem območju ukrepe za odpornost na ravni gospodinjstev in ukrepe, ki jih vodijo organi (slika 5.12 in slika 5.13). Ljudje z že obstoječimi zdravstvenimi težavami so med tistimi, ki jih vročina in drugi ekstremni vremenski pojavi najbolj prizadenejo (WHO Europe, 2021; EEA, 2025b). Ker je ljudem s slabim zdravjem na voljo manj ukrepov za odpornost proti podnebnim spremembam, se lahko tveganja za to skupino še povečajo.

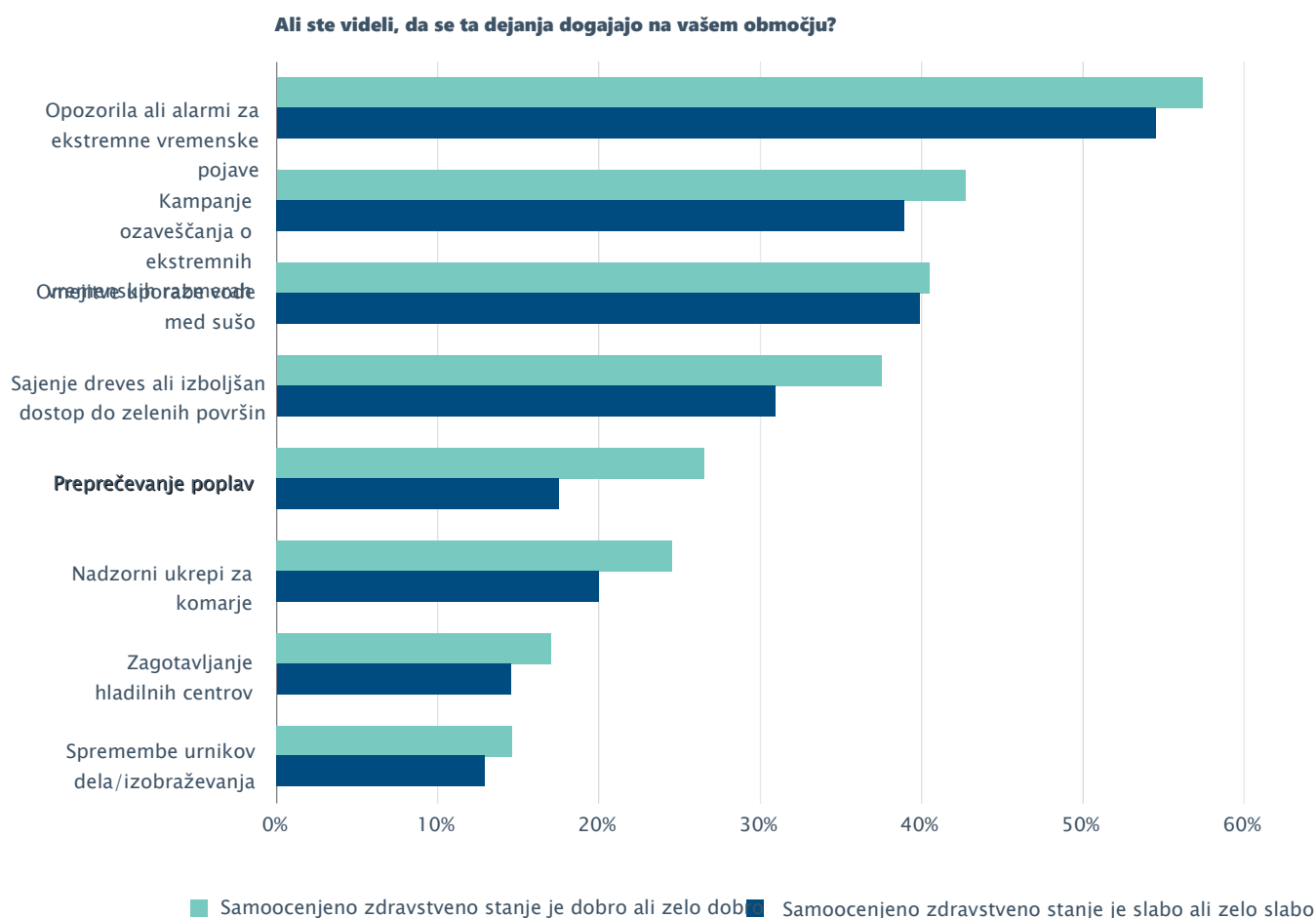
Slabo zdravje lahko zmanjša zmožnost osebe za delo in s tem cenovno dostopnost ukrepov za odpornost gospodinjstev proti podnebnim spremembam. Dvakrat višji odstotek ljudi s samoocenjenim zelo slabim ali slabim zdravjem (55,2 %) je poročal, da si poleti ne morejo privoščiti, da bi svoj dom ustrezno ohladili, v primerjavi s tistimi, ki so svoje zdravje ocenili kot zelo dobro ali dobro (27,5 %).

Ljudje z resnimi zdravstvenimi težavami so lahko dlje časa doma in so lahko še posebej občutljivi na toploto zaradi svojega stanja ali vrst zdravil, ki jih jemljejo (WHO Europe, 2021). Bistveno je, da imajo udobno temperaturo doma. Vendar pa je 54,9 % tistih, ki so poročali, da so bili pri svojih vsakodnevnih dejavnostih močno omejeni zaradi telesnih ali duševnih težav, bolezni in invalidnosti, dejalo, da si poleti ne morejo privoščiti, da bi svoj dom ohladili, v primerjavi s 30,8 % tistih, ki so poročali, da niso bili omejeni s takimi zdravstvenimi težavami. Zato je bistveno zagotoviti, da ima vsakdo dostop do cenovno dostopnega in trajnostnega hlajenja v vročih obdobjih, zlasti glede na hitro segrevanje podnebja.

Slika 5.12 Odstotek anketirancev, ki so poročali o ukrepih za odpornost gospodinjstev na podnebne spremembe, glede na samoocenjeno zdravstveno stanje

Slika 5.13 Odstotek anketirancev, ki so poročali o ukrepih za odpornost proti podnebnim spremembam, ki jih je vodil organ, glede na samoocenjeno zdravstveno stanje

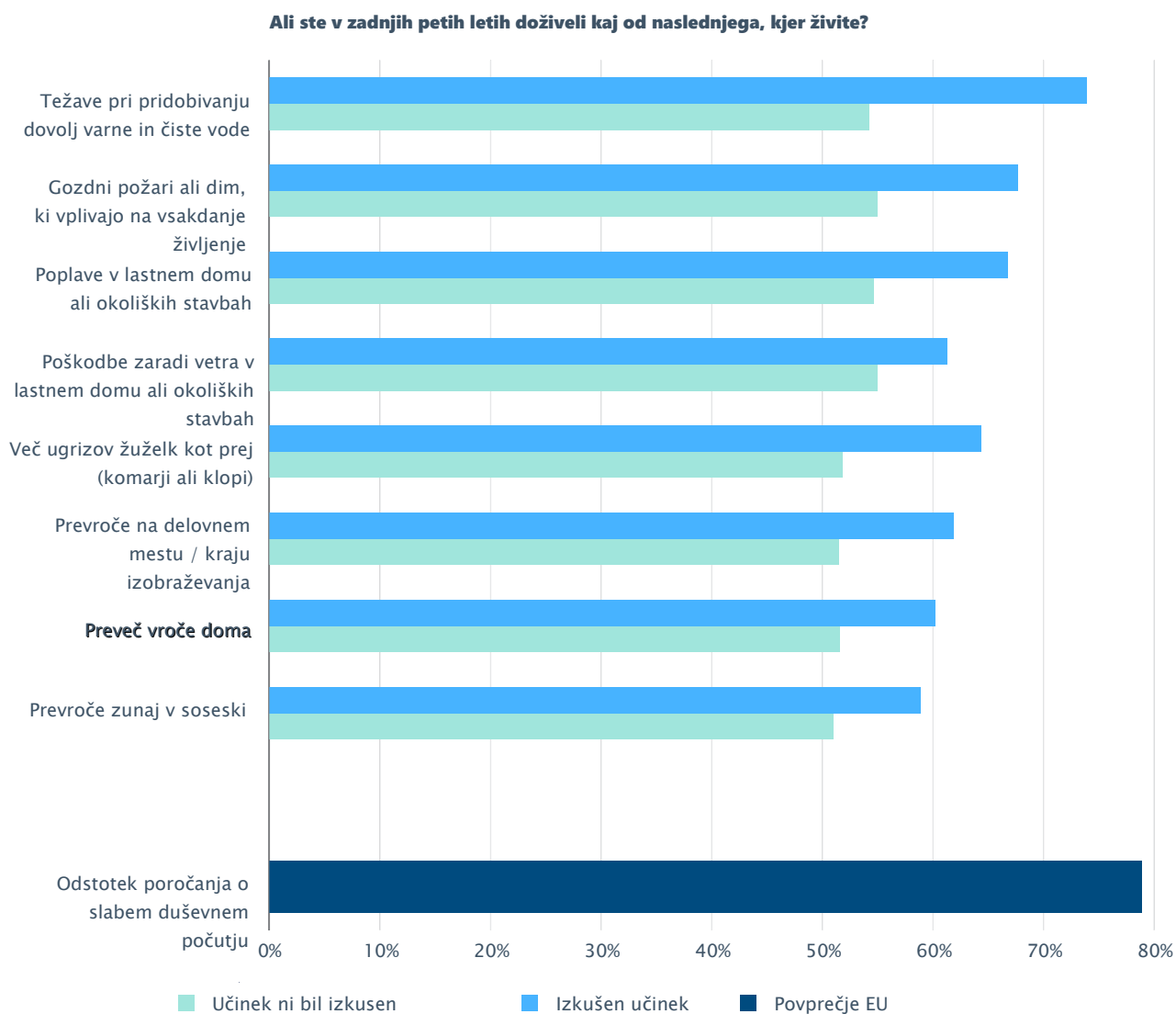

Za merjenje interakcij med podnebnimi vplivi in duševnim zdravjem je raziskava vključevala vprašanja iz instrumenta SZO-5 za merjenje duševnega dobrega počutja (SZO, 2024) ⁴. Rezultati kažejo, da so anketiranci s slabim duševnim zdravjem v zadnjih petih letih pogostejše kot ne izkusili vplive podnebnih sprememb na svojem območju (slika 5.14). Ta razlika ostaja statistično pomembna pri nadzoru okoliščin, kot so dohodek, zaposlitveni status in vrsta gospodinjstva.

Dodatna statistična analiza (regresija) rezultatov raziskave kaže, da so trije ali več navedenih podnebnih vplivov v zadnjih petih letih podobno povezani s slabim duševnim dobrim počutjem kot glavni življenjski stresorji, kot sta brezposelnost ali enostarševstvo. Te ugotovitve dopolnjujejo vse več dokazov, ki podnebne spremembe povezujejo z negativnimi rezultati na področju duševnega zdravja (npr. evropska opazovalnica za podnebje in zdravje, 2022), ter poudarjajo, da je treba vidike duševnega zdravja vključiti v ukrepe in dejavnosti za odpornost proti podnebnim spremembam.

⁴ Svetovna zdravstvena organizacija opredeljuje slabo duševno počutje, ko anketiranci na vprašalniku SZO-5, ki je sestavljen iz petih vprašanj, dosežejo oceno pod 50. To je pokazatelj morebitne prisotnosti duševnega zdravja (npr. depresivne motnje) (SZO, 2024).

Slika 5.14 Odstotek anketirancev s slabim duševnim dobrim počutjem po lastnem poročanju glede na izkušnje s podnebnimi vplivi na njihovem območju

6 Sklepi in priložnosti za ukrepanje

Rezultati spletne ankete, navedene tukaj, kažejo, da je večina anketirancev že izkusila ekstremne vremenske pojave in druge vplive, ki jih je bodisi povzročilo bodisi poslabšalo spreminjajoče se podnebje. Velik odstotek vprašanih je bil zaskrbljen zaradi prihodnjih podnebnih vplivov. Te ugotovitve so usklajene z drugimi vseevropskimi raziskavami (EIB, 2024; Evropska komisija, 2025a). Vendar sedanja raven, na kateri se izvajajo ukrepi za odpornost proti podnebnim spremembam, kot so poročali anketiranci – tako na ravni gospodinjstev kot v njihovih soseskah – ne ustreza ravni posredovanja, ki je potrebna na podlagi življenjskih izkušenj in prihodnjih pomislekov.

Te ugotovitve podpirajo osredotočenost evropske politike na odpornost proti podnebnim spremembam in pozivajo k večjim prizadevanjem za prilagajanje podnebnim spremembam, skupaj z močno agendo za blažitev podnebnih sprememb, ki se že izvaja za zaščito blaginje in dobrobiti evropskega prebivalstva. V naslednjih oddelkih so poudarjena vprašanja, ki bi lahko bila pomembna za tekoče razprave o politikah.

6.1 Potreba po širokem izvajanju prilagoditvenih rešitev

Ugotovitve te raziskave odražajo rezultate EUCRA: pripravljenost družbe ostaja nizka, saj izvajanje politike znatno zaostaja za hitro naraščajočimi stopnjami tveganja (EEA, 2024a). Zato je bistveno, da se prizadevanja za prilagajanje po vsej Evropi preusmerijo z načrtovanja na izvajanje.

Po mnenju anketirancev so ukrepi za odpornost, ki ne temeljijo na infrastrukturi in jih trenutno izvajajo javni organi, tj. zgodnja opozorila in opozorila, kampanje ozaveščanja in omejitve rabe vode med sušami, najpogostejše opaženi med vsemi ukrepi, navedenimi v raziskavi.

Čeprav so ti ukrepi nedvomno potrebni in učinkoviti, je bistveno tudi okrepiti prizadevanja, ki prispevajo k preprečevanju podnebnih vplivov (glej tabelo 1.1). Potrebno je obsežno izvajanje infrastrukturnih ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam, kot so sonaravne rešitve (npr. ozelenitev mest) in upravljanje meteornih voda.

Takšni ukrepi običajno spadajo v pristojnost organov na podnacionalni ali lokalni ravni, vendar velika večina lokalnih oblasti nima sredstev za izvajanje načrtov prilagajanja (Venner idr., 2025). Zato je pomembno zagotoviti, da so sredstva za prilagajanje na voljo na lokalni ravni.

Anketiranci, ki živijo zunaj mest, so manj verjetno poročali o tem, da so bili na njihovem območju izvedeni prilagoditveni ukrepi. Čeprav so bila številna velika mesta v zadnjih nekaj desetletjih prvaki prilagoditvenih ukrepov v Evropi (EEA, 2024b), je bistveno tudi, da se prizadevanja za prilagajanje izvajajo v manjših občinah in na podeželskih območjih.

Glede na nedavno študijo mesta v primerjavi z velikimi mesti pogostejše poročajo o pomanjkanju politične podpore, pomanjkljivosti v zmogljivosti osebja za opredelitev možnosti financiranja ter težavah pri izpolnjevanju pogojev in zahtev različnih virov financiranja prilagajanja, tudi iz institucij in programov EU. Zato imajo na voljo manj sredstev za ukrepe in procese prilagajanja podnebnim spremembam (Venner idr., 2025). Zato je nadaljnja podpora pomembna na lokalni ravni kot „temelj prilagajanja“ (EK, 2021). Evropska platforma za prilagajanje podnebnim spremembam Climate-ADAPT zagotavlja informacije o različnih [možnostih prilagajanja podnebnim spremembam](#) in predstavlja [študije primerov](#) njihovega izvajanja.

6.2 Obravnavanje vročine kot najbolj razširjenega tveganja za zdravje in dobro počutje

V EUCRA (EEA, 2024a) je toplota opredeljena kot kritično tveganje za zdravje ljudi. Visok odstotek anketirancev v tej raziskavi, ki so doživeli prekomerno vročino, zahteva nujno ukrepanje za reševanje problema. Zlasti je ključnega pomena obravnavanje visokih temperatur v domovih ljudi, da se prepreči umrljivost in slabo zdravje, ki ju vsako poletje povzročajo visoke temperature (Janoš idr., 2025). To je mogoče doseči z vključitvijo ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam in strategij za blažitev

njihovih posledic v gradbene standarde in prakse v obliki tehničnih specifikacij, kodeksov in varnostnih ukrepov (JRC, 2025).

Zagotoviti je treba, da bo trajnostno hlajenje na voljo in cenovno dostopno vsem državljanom v hitro segrevajoči se Evropi. Skoraj dve tretjini najmanj premožnih anketirancev v tej raziskavi je poročalo, da si poleti ne morejo privoščiti, da bi svoj dom ustrezno ohladili. To poudarja, da je treba nujno zagotoviti, da bo hlajenje cenovno dostopno za skupine z najnižjimi dohodki. Ključni elementi strategije trajnostnega hlajenja vključujejo:

- spodbujanje daljinskega hlajenja;
- dajanje prednosti naložbam v pasivne tehnike hlajenja;
- racionalno in zmerno uporabo aktivnih hladilnih sistemov;
- razvoj nizkoenergijskih hladilnih sistemov, primernih za prihodnja toplejša podnebja (EEA, 2022c).

6.3 Spodbujanje odpornosti na ravni gospodinjstev

Še eno področje, ki bi ga oblikovalci politik lahko dodatno preučili za izboljšanje odpornosti evropske družbe na podnebne spremembe, je povečanje razpoložljivosti in cenovne dostopnosti ukrepov na ravni gospodinjstev, ki dopolnjujejo ukrepe organov. Po podatkih EIB (2024) 71 % Evropejcev meni, da so obveščeni o tem, kaj lahko storijo, da bi učinkovito prilagodili svoje domove in življenjski slog. Vendar se večina (60 %) ne zaveda javnih subvencij ali finančnih spodbud za podporo njihovim prizadevanjem, bodisi ker take spodbude niso na voljo bodisi ker so informacije o njih slabo porazdeljene.

V raziskavi so se najemniki, ki trenutno predstavljajo 31 % prebivalstva EU (Eurostat, 2024), izkazali za manj pripravljeno skupino v primerjavi z lastniki stanovanj. Zato bi bilo treba najemnike v zasebnih in socialnih stanovanjih upoštevati pri ukrepih za prilagoditev stanovanj ljudi. Primeri ustreznih ukrepov bi bile delne ali popolne subvencije, nepovratna sredstva ali posojila za podporo lastnikom stanovanj in najemnikom pri naložbah v ukrepe za odpornost proti podnebnim spremembam (EEA, 2025b).

6.4 Zaščita ranljivih skupin

Poleg skupin z nizkimi dohodki in najemnikov rezultati raziskave kažejo, da je treba pri prilagoditvenih ukrepih upoštevati tudi druge ranljive skupine. Ogrožena je zlasti blaginja mladih, saj bodo živeli skozi podnebne spremembe brez primere. Prejšnje študije kažejo, da se številni mladi soočajo s podnebno anksioznostjo (Hickman idr., 2021), kar podpira visok odstotek mladih anketirancev v tej raziskavi (starih od 16 do 29 let), ki so zaskrbljeni zaradi prihodnjih podnebnih vplivov.

Velik odstotek anketirancev s samooceno slabega zdravja je poročal, da so imeli podnebne vplive, hkrati pa so imeli manj ukrepov za odpornost na ravni gospodinjstev. To kaže, da se je treba osredotočiti na varovanje zdravja ljudi pred vplivi podnebja, vključno z dobrim počutjem tistih z že obstoječimi zdravstvenimi težavami.

Zlasti v zvezi z duševnim zdravjem v spreminjajočem se podnebjju rezultati raziskave kažejo na povezavo med doživljanjem več ekstremnih vremenskih pojavov in slabim duševnim zdravjem. Zato je treba ciljno usmerjene strategije za duševno zdravje veliko bolj kot doslej vključiti v politike in ukrepe, pomembne za prilagajanje podnebnim spremembam in zdravje (glej Evropski observatorij za podnebje in zdravje, 2022; Stewart-Ruano idr., 2025).

Brez nujnih ukrepov za zaščito najranljivejših državljanov EU bodo podnebni vplivi verjetno še poslabšali zdravje ljudi. Akterji civilne družbe in nekatere države članice EU so nedavno pozvali k evropski podnebni in zdravstveni strategiji (EuroHealthNet, 2025; Svet Evropske unije, 2025). To poudarja potrebo po ukrepanju in pomen EU kot usklajevalnega organa za podnebje in zdravje.

Skratka, okrepiti je treba prizadevanja na evropski, nacionalni in podnacionalni ravni za nadaljnje povečanje odpornosti na ravni gospodinjstev in pod vodstvom organov, da bi sledili spreminjajočemu se podnebjju. Za to so potrebni sistemski ukrepi v različnih

sektorjih, od stanovanjskega in grajenega okolja, financ in zavarovanja do javnega zdravja.

Okrajšave

EGP	Evropska agencija za okolje
EIB	Evropska investicijska banka
EUCRA	Evropska ocena podnebnih tveganj
EU	Evropska unija
Eurofound	Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer

Sklici

Svet Evropske unije, 2025, 'AOB za sejo Sveta EPSCO (zdravje) 2. decembra 2025: Strategija EU za podnebje in zdravje' (https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15753-2025-INIT/en/pdf#:~:text=LIFE.5-,EN,a%20low-carbon%20economy.2)), obiskano 11. decembra 2025.

Diakakis, M., idr., 2022, 'Public Perceptions of Flood and Extreme Weather Early Warnings in Greece', *Sustainability*, 14 (16), str. 10199 (<https://doi.org/10.3390/su141610199>).

Evropska komisija, 2021, Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam (COM(2021) 82 final) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2021:82:FIN>), dostop 11. decembra 2025.

Evropska komisija, 2024, Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Obvladovanje podnebnih tveganj – zaščita ljudi in blaginje (COM(2024) 91 final) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52024DC0091>), dostop 11. decembra 2025.

Evropska komisija, 2025a, „Posebni Eurobarometer 565. Podnebne spremembe“ (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3472>), obiskano 11. decembra 2025.

Evropska komisija, 2025a, Skupno sporočilo Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o strategiji za evropsko unijo pripravljenosti (JOIN(2025) 130 final) (<https://webgate.ec.europa.eu/circabc-ewpp/d/d/workspace/SpacesStore/b81316ab-a513-49a1-b520-b6a6e0de6986/download>), dostop 11. decembra 2025.

Evropska komisija, 2025b, Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Uvedba načrta Unije za preprečevanje zdravstvenih kriz ter pripravljenost in odzivanje nanje (COM(2025) 745 final) (https://health.ec.europa.eu/document/download/30e8929a-3644-4049-a75f-9158345884c9_en?filename=security_com_2025-745_act_en.pdf), dostop 11. decembra 2025.

ECDC, 2021, *Organisation of vector surveillance and control in Europe (Organizacija spremljanja in nadzora vektorjev v Evropi)* (<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/organisation-vector-surveillance-and-control-europe>), dostop 19. decembra 2025.

ECDC, 2023, 'skupina *Culex pipiens* – trenutna znana porazdelitev: oktober 2023' (<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/culex-piens-group-current-known-distribution-october-2023>), obiskano 11. decembra 2025.

ECDC, 2025, 'Aedes invasive mosquitoes – trenutna znana porazdelitev: junij 2025' (<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/aedes-invasive-mosquitoes-current-known-distribution-june-2025>), dostop 11. decembra 2025.

EEA, 2017, *Climate change adaptation and disaster risk reduction in Europe (Prilagajanje podnebnim spremembam in zmanjševanje tveganja nesreč v Evropi)*, poročilo EEA št. 15/2017 (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/climate-change-adaptation-and-disaster>), dostop 11. decembra 2025.

Evropska agencija za okolje, 2020, *Urban adaptation in Europe: how cities and towns respond to climate change* (Kako se mesta in kraji odzivajo na podnebne spremembe), poročilo EEA št. 12/2020 (<https://www.eea.europa.eu/publications/urban-adaptation-in-europe>), dostop 11. decembra 2025.

Evropska agencija za okolje, 2022a, *Climate change as a threat to health and well-being in Europe: poudarek na vročini in nalezljivih boleznih*, poročilo EEA št. 7/2022 (<https://www.eea.europa.eu/publications/climate-change-impacts-on-health>), dostop 11. decembra 2025.

Evropska agencija za okolje, 2022b, *Towards „just resilience“ (Na poti k pravični odpornosti): pri prilagajanju podnebnim spremembam nihče ne bo zapostavljen*, poročilo Evropske agencije za okolje (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/towards-just-resilience-leaving-no-one-behind-When-adapting-to-climate-change>), dostopno 11. decembra 2025.

Evropska agencija za okolje, 2022c, *Cooling buildings sustainable in Europe: preučitev povezav med blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje ter njunimi socialnimi učinki*, poročilo Evropske agencije za okolje (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/cooling-buildings-sustainably-in-europe-exploring-the-links-between-climate-change-mitigation-and-adaptation-and-their-social-impacts>), dostopno 11. decembra 2025.

EEA, 2024a, *Evropska ocena podnebnih tveganj*, poročilo EEA št. 01/2024 (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/european-climate-risk-assessment>), dostop 11. decembra 2025.

Evropska agencija za okolje, 2024b, *Urban adaptation in Europe: what works?*, poročilo Evropske agencije za okolje št. 14/2023 (<https://www.eea.europa.eu/publications/urban-adaptation-in-europe-what-works>), dostop 11. decembra 2025.

Evropska agencija za okolje, 2024c, *The impacts of heat on health: spremljanje in pripravljenost v Evropi*, poročilo EEA (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/the-impacts-of-heat-on-health>), dostop 11. decembra 2025.

Evropska agencija za okolje, 2025a, *From adaptation planning to action: Insights into progress and challenges across Europe* (Vpogled v napredek in izzive po vsej Evropi), poročilo Evropske agencije za okolje (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/from-adaptation-planning-to-action>), dostop 11. decembra 2025.

Evropska agencija za okolje, 2025b, *Socialna pravičnost pri pripravi na podnebne spremembe: kako lahko pravična odpornost koristi skupnostim po vsej Evropi*, poročilo EEA št. 04/2025 (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/social-fairness-in-preparing-for-climate-change-how-resilience-can-benefit-communities-across-europe>), dostop 12. decembra 2025.

EEA, 2025c, „Economic losses from weather- and climate-related extremes in Europe“ (Gospodarske izgube zaradi skrajnih vremenskih in podnebnih pojavov v Evropi), kazalnik EEA (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/economic-losses-from-climate-related>), dostop 12. decembra 2025.

EEA, 2025d, 'Območje in prebivalstvo, ki ju je v vsaj eni četrtini leta prizadelo pomanjkanje vode v EU, merjeno z indeksom izkoriščanja vode plus', graf EEA (<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/use-of-freshwater-resources-in-europe-1-1764323013/area-and-population-affected-during?activeTab=265e2bee-7de3-46e8-b6ee-76005f3f434f>), dostop 12. decembra 2025.

EIB, 2024, 94 % Evropejcev podpira ukrepe za prilagajanje podnebnim spremembam, v skladu z raziskavo EIB (<https://www.eib.org/en/press/all/2024-406-94-of-europeans-support-measures-to-adapt-to-climate-change-according-to-eib-survey>), dostopno 12. decembra 2025.

Eurofound, 2024, „WHO-5 average scores and proportions of people at risk of depression by age group“ (Povprečne ocene SZO-5 in deleži ljudi, ki jim grozi depresija, po starostnih skupinah), EU-27, 2020–2023 (<https://www.eurofound.europa.eu/en/surveys-and-data/data-catalogue/who-5-average-scores-and-proportions-people-risk-Depresija-age-group-eu27-2020-2023>), dostop 12. decembra 2025.

Eurofound, 2025, *Living and Working in the EU e-survey* (Življenje in delo v EU) (<https://www.eurofound.europa.eu/en/surveys-and-data/surveys/living-and-working-in-the-eu-e-survey>), dostop 12. decembra 2025.

EuroHealthNet, 2025, „A urgent call for an EU Strategy on Climate and Health“ (Nujni poziv k strategiji EU za podnebje in zdravje), sporočilo za javnost

(<https://eurohealthnet.eu/publication/an-urgent-call-for-an-eu-strategy-on-climate-and-health/>), dostop 12. decembra 2025.

Evropska opazovalnica za podnebje in zdravje, 2022, *Climate change and health: pregled nacionalnih politik v Evropi* (<https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/observatory/policy/national-policies/status-national-policies>), dostop 19. decembra 2025.

Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine, 2024, *The dashboard on insurance protection gap for natural disasters in a nutshell* (Na [kratko o vrzelih v zavarovanju za naravne nesreče](#)) (https://www.eiopa.europa.eu/document/download/bbdc653b-e335-41f0-8293-0d8280a09855_en?filename=EIOPA-BoS-24-473_Dashboard%20on%20insurance%20protection%20gap%20for%20natural%20catastrophes%20in%20a%20nutshell%20-%202024%20version.pdf), dostop 12. decembra 2025.

Evropski parlament, 2024, *Instrumenti politike za odpravljanje socialnih neenakosti, povezanih s podnebnimi spremembami: študija v žarišču* ([https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU\(2023\)740081](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU(2023)740081)), dostop 12. decembra 2025.

Eurostat, 2023, „Statistika EU o dohodku in življenjskih pogojih“, Microdata (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/european-union-statistics-on-income-and-living-conditions>), dostop 11. decembra 2025.

Eurostat, 2024, *Housing in Europe – 2024 edition* (Stanovanjska [vprašanja v Evropi](#) – izdaja 2024) (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/housing-2024>), dostop 12. decembra 2025.

Hickman, C., et al., 2021, „Climate anxiety in children and young people and their beliefs about government responses to climate change: (Podnebna anksioznost pri otrocih in mladih ter njihova prepričanja o odzivih vlade na podnebne spremembe: global survey“, *The Lancet Planetary Health*, 5(12) E863-E873 ([https://doi.org/10.1016/S2542-5196\(21\)00278-3](https://doi.org/10.1016/S2542-5196(21)00278-3)).

Janoš, T., et al., 2025, „Heat-related mortality in Europe during 2024 and health emergency forecasting to reduce preventable deaths“ (Umrljivost, povezana s toploto, v Evropi v letu 2024 in napovedovanje izrednih zdravstvenih razmer za zmanjšanje smrti, ki jih je mogoče preprečiti), *Nature Medicine* (<https://doi.org/10.1038/s41591-025-03954-7>).

Skupno raziskovalno središče, 2017, *Overcoming the split incentive barrier in the building sector: Unlocking the energy efficiency potential in the rental & multifamily sectors*, tehnično poročilo Skupnega raziskovalnega središča št. JRC101251 (<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC101251>), dostop 12. decembra 2025.

JRC, 2025, „Prilagajanje podnebnim spremembam: Standardi in strategije za grajeno okolje“ (<https://eurocodes.jrc.ec.europa.eu/news/climate-change-adaptation-standards-and-strategies-built-environment>), obiskano 12. decembra 2025.

Martinez, G., idr., 2025, „Hlajenje, osredotočeno na ljudi: varovanje zdravja pred nevarno toploto, od osebe do planeta“, *International Journal of Biometeorology*, 69, str. 2141–2156 (<https://doi.org/10.1007/s00484-025-02952-1>).

Stewart-Ruano, A., et al., 2025, „A Critical Gap in Addressing Mental Health in Heat-Health Action Plans Worldwide“ (Kritična vrzel pri obravnavanju duševnega zdravja v akcijskih načrtih za zdravje v zvezi s toploto po vsem svetu), *Current Environmental Health Reports*, 12(23) (<https://doi.org/10.1007/s40572-025-00486-7>).

Tesselaar, M., idr., 2020, Regional inequalities in flood insurance affordability and uptake under climate change (Regionalne neenakosti pri cenovni dostopnosti in uporabi zavarovanja za primer poplav v okviru podnebnih sprememb), *Sustainability*, 12(20), 8734 (<https://doi.org/10.3390/su12208734>).

Titko, M., idr., 2021, „Population Preparedness for Disasters and Extreme Weather Events as a Predictor of Building a Resilient Society: The Slovak Republic“, *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18 (5), str. 2311 (<https://doi.org/10.3390/ijerph18052311>).

van Daalen, K., idr., 2024, The 2024 Europe Report of the Lancet Countdown on Health and Climate Change: segrevanje brez primere zahteva ukrepanje brez primere“, *The Lancet Public Health*, 9 (7) str. e495-522 ([https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(24\)00055-0](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(24)00055-0)).

Venner, K., et al., 2025, „Kdo vodi, kdo zaostaja? Medmestne neenakosti v evropskem financiranju in financiranju prilagajanja podnebnim spremembam“, *Environmental Research Letters*, 20 (7), str. 074061 (<https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/adde71>).

Svetovna zdravstvena organizacija, 2024, *The World Health Organization-Five Well-Being Index (WHO-5)* (<https://www.who.int/publications/m/item/WHO-UCN-MSD-MHE-2024.01>), dostop 12. decembra 2025.

WHO Europe, 2021, *Heat and health in the WHO European region: posodobljeni dokazi za učinkovito preprečevanje* (<https://www.who.int/europe/publications/item/9789289055406>), dostop 12. decembra 2025.

World Weather Attribution, 2024, „Climate change and high exposure increased costs and-disruption-to-lives-and-livelihoods-from-flooding-associated-with-izjemoma-heavy-rainfall-in-central-europe/“ dostop z dne 12. decembra 2025.

Zhang, L., et al., 2025, „Housing and household vulnerability to summer overheating: A latent classification for England“, *Energy Research & Social Science*, 125, str. 104126 (<https://doi.org/10.1016/j.erss.2025.104126>).

Priloga 1 Vprašanja v zvezi z e-raziskavo o življenju in delu v EU za leto 2025, analizirana v poročilu

Sem v zadnjih petih letih, ste doživeli katero od naslednjih, kjer živite?

- Prevroče v vašem domu
- Prevroče na delovnem mestu/v kraju izobraževanja
- Prevroče, ko ste zunaj v vaši soseski
- Vaša hiša ali druge zgradbe okoli vas so poplavljene
- Vaša hiša ali druge zgradbe okoli vas, ki jih je poškodoval veter
- Gozdni požari ali njihov dim vplivajo na vaše vsakdanje življenje
- več ugrizov žuželk kot prej (komarji ali klopi)
- Težave pri pridobivanju dovolj varne in čiste vode

Možnosti odgovorov: Da, št.; še ne vem; Raje ne odgovarjaj

V kolikšni meri vas skrbi, kako bi lahko ta vprašanja vplivala na vas v prihodnosti?

- Izjemno visoke temperature, ki motijo vsakdanje življenje in dobro počutje
- Pogostejše ali bolj ekstremne poplave
- Pogostejši ali bolj ekstremni gozdni požari
- Večja verjetnost za nastanek bolezni zaradi komarjev ali ugrizov klopotov
- Omejen dostop do varne vode za vsakodnevno uporabo zaradi suše
- Omejen dostop do lokalne in sezone hrane zaradi poljščin, ki vplivajo na vreme

Možnosti odgovorov: zelo zaskrbljeni; zelo zaskrbljeni; zmerno zaskrbljeni; rahlo zaskrbljeni; sploh ne zadeva; še ne vem; Raje ne odgovarjaj

Katere od teh sprememb so bile v zadnjih petih letih narejene v vašem domu?

- Dodana izolacija sten ali strehe
- Nameščena ali nadgrajena klimatska naprava ali prezračevanje
- Nameščeno ali izboljšano senčenje
- Zaščita pred poplavami (npr. izboljšana drenaža, protipoplavne pregrade)
- Zbrana deževnica za uporabo doma/vrtu
- Nameščen rezervni napajalni sistem ali generator
- Pripravi komplet za nujne primere
- Zavarovanje stanovanja krije ekstremne vremenske dogodke

Možnosti odgovorov: Da, opravljeno v zadnjih petih letih; že vzpostavljena (vključno s funkcijami v novih gradnjah); Ne, ni na mestu; še ne vem; Raje ne odgovarjaj

Ali ste videli, da se ta dejanja dogajajo na vašem območju?

- Opozorila ali opozorila o vročinskih valovih ali drugih ekstremnih vremenskih dogodkih (prek besedilnih sporočil na mobilni telefon, telefonskih klicev, v medijih)
- Kampanje ozaveščanja o tveganjih in ukrepih, ki jih je treba sprejeti v primeru ekstremnih vremenskih razmer

- več posajenih dreves ali boljši dostop do zelenih površin (npr. parkov)
- Zagotavljanje hladilnih centrov (tj. javnih stavb s klimatskimi napravami)
- Spremembe urnikov dela/izobraževanja, da bi se izognili dejavnostim v najbolj vročih urah ali dneh
- Preprečevanje poplav (npr. nasipi ali ribniki za deževnico)
- Omejitve uporabe vode med sušo
- Nadzorni ukrepi za komarje (npr. škropljenje/fumigacija)

Možnosti odgovorov: Da, št.; še ne vem; Raje ne odgovarjam

Ali si lahko vaše gospodinjstvo privošči naslednje?

- Ohranjanje doma ustrezno hladno poleti

Možnosti odgovorov: Da, št.; še ne vem; Raje ne odgovarjam

Evropska agencija za okolje, Eurofound

Pregreta in slabo pripravljena: Izkušnje Evropejcev pri življenju s podnebnimi spremembami

2026 – 48 str. – 21 x 29,7 cm

ISBN: 978-92-9480-755-7

doi: 10.2800/6087030

Poročilo Evropske agencije za okolje št. 01/2026

Stopite v stik z EU

Osebno

Po vsej Evropski uniji je na stotine informacijskih centrov Europe Direct. Naslov najbližjega centra lahko najdete na:

https://european-union.europa.eu/contact-eu_en

po telefonu ali elektronski pošti

Europe Direct je služba, ki odgovarja na vaša vprašanja o Evropski uniji. Obrnete se lahko na to storitev: Na brezplačni telefonski številki: 00 800 6 7 8 9 10 11 (nekateri operaterji lahko te klice zaračunajo) ali na naslednji standardni številki: +32 22 99 96 96 ali po elektronski pošti na naslov: https://european-union.europa.eu/contact-eu_en

Iskanje informacij o EU

Na spletu

Informacije o Evropski uniji v vseh uradnih jezikih EU so na voljo na spletišču Europa:

https://european-union.europa.eu/index_en

Publikacije EU

Brezplačne in plačljive publikacije EU lahko prenesete ali naročite na:

<https://op.europa.eu/sl/web/general-publications/publications>.

Za več izvodov brezplačnih publikacij se obrnite na Europe Direct ali vaš lokalni informacijski center (glej

https://european-union.europa.eu/contact-eu_sl).